

لە كەمپەينىكىدا سەدان نووسەر و
رۆژنامەنووس و كەسايەتى سىياسى و جەماوهرى،
دواى نازادكردىنى ھيىمن مامەند دەكەن...ل3

مانكى دووجار، لە (1)و(15)ى ھەموو مانگىكىدا دەرئەچىت

بلاوگراوھەكى سىياسى سۆشپالىستىيە

سالى چوارەم ژمارە (73) 15/4/2020

۹۹% ھاوڵاتیان بەرگری لە ژيان و تەندروستی خویان دەكەن و ۱% یش بەرگری لە سەرمايە و كۆمپانیاكان!

چەند گفتوگۆيەك سەبارەت بە كۆرپونا قايرۆس و
دەرھاويشتەكانى... لەگەڵ د. دەشنى نەريمان،
رېيوار عارف، د.گۆران عەبدوڵا، عوسمان محەمەد
لەلاپەرە 14-15-16-17 بخويننەو...

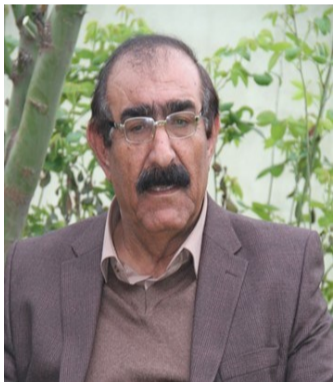
دەقى ژمارە

قايرۆس كۆرپونا كە بەرپۆتە گيانى ملياردەھا ئينسان و
بەركەوتوانى لە دوو مليۆن نزىك دەبنەو و قوربانينيشى بە دەيان
ھەزار ئينسانن. بەجيا لەوانەش ژيانى كۆمەلايەتى توشى
ھەلپەساردن و راگرتن كردهو و قورمى ژيانى پەناگىرى و دابراو
لەيەكترى داسەپاندوو.

قايرۆس كۆرپونا، رووى دزىوى نيزامى زالمانى سەرمايەدارى
بەرۆشترين شىوہ خستەو و روو. جاريكى تر نيشانى دايەو كە
نيزامىكى زيادەيە بەسەر كۆمەلگەى ئينسانىيەو. ئەم نيزامە
لەبەرئەوہى لەسەر بنەماى كەلەكەكردىنى سەرمايەو قازانج پەرستى
رۆنراوہ، چونكە داھات و بەرھەمھيئەت بۆ وەلامدانەو بە
پيداويستىيەكانى ئينسان و پر كردهوہى ويستەكانيان نيبە، و
ئينسان تايادا تەنھا كائينيكە بۆ چەرخاندنى ئەم نيزامەو
سەرچاوہى فرۆشتنى ھيزى كارى ھەرزانە، ھەر بۆيە لەدبى
سەرمايەو ئينسان تەنھا و تەنھا وەكو كۆيلەى كار جيگاي
رەزامەندى سەرمايەو نيزامى سەرمايەدارىيەو لەوہ بترازيت
بەھايەكى نيبە.

ميژووى كۆمەلگەى ئينسانى دەميكە ئەو

بۆ لاپەرە 2

عوسمان محەمەد

د. گۆران عەبدوڵا

رېيوار عارف

د. دەشنى نەريمان

لەپېشوازي يەكى ئاچاردا...ل3

لە ۲۲ ھەمين ساليادي تاواني
ئەنفالدا... ھەر يەك لە لەتيف
فاتيح فەرەج و سەلاح گەرمياني
لەوہ لām بە پرسيارەكانى
بۆپېشەوہدا، بۆمان دەدوين...
ل11-12-13

لە ۲۲ ھەمين ساليادي تيرۆرى
ھاوړپيان شاپور عەبدولقادر و
قابيل عادل...دا
چەند ديماڤەيەك لە لاپەرەكانى
9-10 بخويننەو

مستەفا سەليمى بەھاوکارى دەزگای
ئاسايشى يەكيتى لەسێدارە درا!

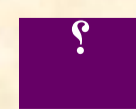

دوا وتەى مستەفا سەليمى
رېگەم بەدەن خۆم بکوژم
بەس رادەستم مەكەنەوہ..

سىستەمەكە لەسەر تاوان دامەزراوہ...ل4

پرسی كۆرپونا و ھەژارى زياترى ژنان لە ئيران...ل5

ل6

پرسی ژن ؟

ل8.7

كۆشەى
ئەدەب و ھونەر

درېزه... د نړۍ ژماره

کوردستاندا له لایه کوه به هؤی هوشیاری هاوالاتیان و رولې خوښه خشانې ژماره یکه دکتور و پسرور و پسرستاری خوښه ویست و له لایه کی تر به هؤی هل و مهرج و کوشی کومه لگه وه، که متر له زور جیگی دنیا یی، هر نه وه شه وای کردوه توشبوانی کم و قوربانیا نی که متریش بن. دیاره ده سلا تی سیاسی ده یانه ویت هم واقعیه ته بگیره وه بؤ رولې که رتی تهن دروستی و ریکاره کانی حکومت!! که له واقعیدا که رتی تهن دروستی ۲۹ ساله له ژیر ده سلا تی مافیاکان و سودپه رستانی چا وچنو کدا بهره ویران کردن په لکیش کراوه. به شیک زوری بهره وتوانی فایروسی کورونا له کوردستان نه و که سانه که له ده ست ویرانه یی که رتی تهن دروستی بؤ چاره سهری نه خو شیه کانیان سهر دانی ئیرانیان کردبو. ریکاره کانی حکومتیش به جیا له رینمایی و ناموزگاری و نه و هه نگانوهی خهرجی نیی، نه ک کاریکی تری نه کردوه، به لکو هم دؤخی کردو ته پاساوی خوذ زینه وه بؤ دانی موچه، له وهش و اوهر خه لک که ره تینه ده که ن بی نه وهی بیر له ژیان و گوزهرانی نه و هم مو جه ماوهره بکه نه وه که کاره کانیان له ده ستدا وه و ژیان و گوزهرانی روژانه یان له سهر دا هاتی روژانه یی. له به رامبه ردا هم ده سلا ته وه کو هم مو ده سلا تیک ی بؤرژوازی دنیا، بؤ رزگارکردنی کومپانیاکان و جولوی بازرگانی و نه وت فروشی و خاوه ن سهرمایه کان دریغی ناکات و که ژماره یان ۱% له به رامبه ر به ۹۹% دانیشتوان. **ناوه راستی نه پرلی ۲۰۲۰**

له بؤپیشه وه وه

✱ **بابه ته کانی بؤپیشه وه، جکه له "گوشه وه ته وه رهی تاییه ت" به گشتی ته عبیر له خه تی سیاسی و فکری و دونیا یینی کومونیزمی مارکس و کومونیزمی کریکاری ده کات.**

✱ **بؤ پیشه وه، هیچ بابته یک بلاونا کاته وه، که پیشترا له شوین و که نالی بینرا و ویسترا و نووسرا ودا... بلاوبویته وه.**

✱ **بابه تی بلاوبوه وه له بؤپیشه وه دا، نه و کاته له لایه ن خاوه نه که یه وه مافی بلاوکردنه وه ی هه یه، که بؤپیشه وه بلاوبویته وه. راسپارده ی بؤپیشه وه یه، که خاوه نی بابته که ناماز به ناو نه و ژماره ی بؤپیشه وه بدات، که بابته که ی تیا دا بلاوبوته وه.**

✱ **درهنگ ناردنی بابته کان، له کاتی راگه یه ندرای خویدا، شانسی بلاوبونه وه له ده ست دهادت.**

✱ **هیچ بابته یک به زمانه کانی عه ره بی، فارسی، ئینگلیزی... وه رناگریت و خاوه نی بابته کان به رپرسن له وه رگیرانیان بؤ زمانی کوردی...**

✱ **بؤپیشه وه به رپرس نیی له هه له ی ئیملابی و رینووسی نه و بابته انه ی بؤی دیت... هه له بری نه رکی خاوه ن بابته کانه...**

قوربانیه کانی به راده ی زور که م کرایه ته وه. به هؤی نه بوونی پیداویستی رزگارکردنی توشبووان به تاییه تی نامیزی هه ناسه دانی ده سترکد، له چه ندی ولاتا دیا پزیشکه کان ناچار بوون که بریار له مردنی هه ندیک بدن و ژیانیش به خشنه وه به هه ندیکی تر... چ هه لبراردنیکی سه خت و دل هه ژینه" نه وه نه و په ری ریسوا یی نیزامی سهرمایه داریه له که رتی تهن دروستی و به تاییه تیش له نه زمه ی کورونای فایرو سدا. له ناو نه و به ریبه که وه تنه ی نیوان ۹۹% دانیشتوانی بهره مهین و ۱% سهرمایه دار و خاوه ن کومپانیاکانیان، هیشتا زورنا ژه نانی بؤرژوازی ده یانه ویت به دنیا بلین، نیمه هه موومان له که شتیه کداین، تا له و ریگایه وه له لایه کوه په رده به سهر بوونی چینه کومه لایه تیه کان و به رزه وه ندییه جیاوازو دژ به یه که کانیاندا بدن، و له لایه کی تریشه وه که دا هاتی ملیاردها ئینسانیان له ده ستی خو یاندا که له که و مول کردوه، شان ی خو یان له به رپرسیاریه تی بدزنه وه، ده لین ده بی هه مووان به یه که وه رووبه روهی هم نه زمه یه ببینه وه!! چ دنیا یه کی ویرانه یه و چ بؤچوونیک گه مزانه یه نه و بؤچوونه ی لای وایه، که ده لیت هه موومان له که شتیه کداین... له حالیکدا دو که شتی هه ن. که شتیه کی ئیکجار گه وهی پر ئیمکانات و تورستی و خه یالی که ژماره یه کی کم له خاوه ن کومپانیا و سهرمایه داره کان تیا ییدا ده ژین که ژیان شاهانه یان هه یه، له به رامبه ردا بؤ زوربه ی هه ره زوی چه ند ملیار ئینسانی بهره مهینی سامان و سه روه ت و خاوه نی نه سلئ کومه لکه له که شتیه کی بچکوله ی شرو ویرانه دان که که مترین پیداویستی ژیا ری و تهن دروسی و تهر فهی تیا نیی...

دنیا ی واقعی چؤن دابه شی دوو چینی سهره کی له ناشتی نه هاتوه، چینی کریکار و بهره م هینه رانی کومه لکه، له گه ل سهرمایه دار و خاوه ن کومپانیاکان، ناواش له هه ر برکه و سهرده میکی ناشتی و شه ردا، له سه رده می هاتنی وهیشومه ی کاره ساته سرو شتیه کان و په تای نه خو شیه یی کانا دا، خاوه نی دوو دنیا ی جیاوازو به رگری جیاوازو ئیمکانیا تی جیاوازو تاینده ی جیاوازن.

هه مو نه و ریکارو نه خشانه ی بؤ رووبه رووبونه وه ی قهیرانی کورونای له لایه ن ده ولته کان گیرا وه ته به ر، چ نه وانه ی به شیوه ی توند و که ره نتینه ی ته وا وه تی کومه لکه یان راگه یاندوه، یان نه وانه ی ستراتیژی مام ناوه ند و قوناغ به قوناغ یان گرتو ته به ر، له به نه رتا پاراستنی که م کردنه وه ی زیانه نابوریه کان، ریگه گرتن له شکسته بوونی کومپانیاکان و مایه پوچی بانکه کان، ریگه گرتن له دابه زینی ریژه ی قازانچ، به مه بنای سهره کی وه رگیراون و له و چوارچیوه یه شدا له هیه هه ولیک دریغان نه کردوه، تا قورسای نه و قهیرانه بگوزانه وه سهرشانی جه ماوه ری کریکار و بهره م هینی کومه لکه. له و راستایه شدا شه پؤلی بیکارکردن ده ستی بؤ براوه و تادیت به رینتیش ده بیته وه.

دیاره له کوردستانیش، هه مان به رخورد مه بنای ده سلا ته... زوربه ی زوری کارگه کان کاریان تیا به رده واهمه، چالاک کیلکه نه وتیه کان دریژه ی هه یه، هاتوچو و مامه له ی بازرگانی ئیدامه داره، و ژیان و سه لامه تی کریکاران به مه بنا نه گیراوه و قازانچ بوته مه بنای سهره کی، له لایه کی تریشه وه شه پؤلی بیکارکردن موته که یه که له سهر ژیان ی بیکارکراوان، هاوکات بیده ربه ستی ده سلا ت بؤ له شکرکی گه وره که ژیان و گوزهرانیان له سهر کاری روژانه یه، له دابینکردنی ژیان و گوزهرانیان و قه ره بوو کردنه وه یان... راستیه که ناتوانیت چاوپووشی لیکریت و ده سلا ت بؤ وه لام دانه وه به دؤخی ئوردوی هه ژاران و خانه واده کانیان، له جیاتی بیمه ی بیکاری، ده زگای خیرخوای "بازرانی" و ده زگای مروی "مام" ی بؤ هه ردو زونه که، خستو ته گه ر و له دا هاتی هه ر نه و هه ژاران، به شیک زور ناچیزیان پیده ده ن و فزل فروشیش به سهر خه لکی کوردستانه وه ده که ن، که ناو له هه ژاران ده ده نه وه. خو شبه ختانه کاریگه ری فایرو س کورونای له کومه لکه ی

راستیه ی سه لماندوه، که رووداوه سرو شتیه کان، نه خو شیه یی کتوپره کان، سه ره له دان و بلاوبونه وه ی فایرو س و درمه، ناچاوه روانکراوه کان... هه میشه چاوه روانکراون. که چی کاره ساتیکی سرو شتی، یان نه خو شی و بلاوبونه وه ی فایرو سیک، کومه لکه یه کی ناو ته له گه ل یه کتری و ژیان کومه لایه تیان توشی راوه ستان ده کات و به لیشاویش گیانی ئینسانه کان هه لده لوشیت. هم نیزامه و جه مسره نابوری و سیاسیه کانی خاوه نی گه وره ترین ته که نه لوژیای جه نگین و توانای نابودکردنی چه ند جاره ی گوی زهویان هه یه، که چی له به رامبه ر به رووبه رووبونه وه ی کاره ساته سرو شتیه کان و به رنگار بوونه وه ی نه خو شیه کانا دا، ده سته پاچه و ناتوانان. هم نیزامه تنه هه نده گرنگی به بواری تهن دروستی و پاراستنی ئینسانه کان دهادت، که بتوانیت ئوردی هیزی چینی کریکار و بهره م هینه رانی کومه لکه بؤ به کاره یان و خستنه گه ر له سو دی سهرمایه و کومپانیاکاندا، بپاریزیت و رابگریت، له وه تران، ئیدی بی توانا ده سته پاچه یه. ته نانه ت ژیان و گوزهرانی نه و ئینسانانه ی که وتونه ته ته مه نه وه و خانه نشین بوون، سهریاری نه و هه مو خزمه ت و روله ی له کومه لکه دا بینویانه لای بؤرژوازی بی به هاتریشه، به رخوردی بؤرژوازی به و ئینسانانه له قهیرانی تهن دروستی و کورونای فایرو سدا، راستی نه و بؤچوونه ی نیشاندا که لای بؤرژوازی ئینسان هه ر هینه به های هه یه که ده توانیت کار بکات و زیده قازانچ بؤ بؤرژوازی بهره م به نییت و توانای تهن دروستیه که شی هه ر هینه ده نه و ئینسانانه بپاریزیت که زه مانه تی گه رانه وه یان بؤ کارکردن، هه یه.

دیاره کورونای فایرو س، به جیا له وه ی سیسته می سهرمایه داری و نیولیرالیزی ته کانا دا و ناتوانای و نااماده یه که ی خسته روو، به تاییه تیش له بواری که رتی تهن دروستیدا، هاوکات زامی نه زمه ی سالی ۲۰۰۸ نابوری نه ک هه ر کولانده وه، به لکو ده رگیری نه زمه یه کی قولتری نابوری که مه ر شکی نی کرد. وه ستانی ژیان کومه لایه تی و بواری نابوری، فه له ج بوونی سیسته می هاتوچو، که رتی فروکه وانی و گه شت و گوزار، داخرانی زور کارگه و کارخانه، راگرتن و فه له ج کردنی هاموشوی بازرگانی و هینان و ناردن، فه له جی سیسته می هاتوچو، مایه پوچ بوونی به شیک زوری کارگه و کومپانیاکان، داخرانی زوربه ی گازی نو، بار، چیشتخانه کان... له گه ل شه پؤلیکی بینکارکردن... نه و گورزیه که نه ک هه ر په یکه ری نیزامی سهرمایه داری کوتا، به لکو ته وای ستراکتور و پایه سهره کیه کانی نه و نیزامه ی خستو ته له رزه... هم دؤخه له لایه که وه نه فره تی کومه لایه تی به رینی جه ماوه ری به روهی بؤرژوازی دا بردو ته سه ره وه. له لایه کی تریشه وه به شیک زور له قسه که ران و تیوریزیونانی بؤرژوازی هینا وه ته ده نگ، که به راشکاوی دان به شکستی نیزامی سهرمایه داری ده نین و ویلن به دوا ی نه لگوی تردا، که ره وتی دارمانی نه و سیسته مه به رپیگریت. له ناو جه رگه ی نه و نالوگور و لیکه و تانه دا که به هؤی کورونای فایرو سه وه هاتو ته نا راه... قلشتی چینه تی بی په رده تر خو ی نیشان دهادت... جه ماوه ری ملیاری ۹۹% بهره مهینی واقعی کومه لکه، له تیکوشاندان بؤ به رگری له تهن دروستی و زیندومانه وه یان و ده ستی هاوکاری بؤ یه کتری دریژکردن و هه ست و سو زی نیونه ته وه یان ده رده برن، له به رامبه ردا که مایه تیه کی ئیکجار که م که ۱%، که خاوه نی هؤیه کانی بهره مهینان و کومپانیا و سهرمایه ن که له به نه رتا ده ستره نجی بهره م هینانی ۹۹% دانیشتوانی گوی زهویه، به ر له هه مو شت له خه می پاراستنی سهرمایه و کومپانیاکاندا. نه و سهرمایه یه کی که خه ریکن بؤ رزگارکردنی کومپانیا و بانکه کان و ریگه گرتن له مایه پوچیان، سه رفی ده که ن، نه گه ر له ۳% یان بریک که می بؤ رووبه رووبونه وه ی په تای فایروسی و کورونای کاریگه ریه کانی له سهر کومه لکه، بؤ که رتی تهن دروستی و بؤ دابینکردنی پیداویستی کانی هم که رته تهرخان کرابا و بگریت، ده توانا کاریگه ریه ی زایانباره کان و

له پيشوازي يهكى ئاياردا

يهكى ئايار... روژى نەفرەتى چىنى كارگەرە بەدژى ئەو نيزامەى كە دنيای كرډوتە دۆزەخ بۇ چىنى كرىكار... يهكى ئايارى ھەموو سالىك روژى ناوتن و رەتكردنەوہى ستم و بيمافى ھەزار سەرى سەرمایەدارىيە لەلایەن چىنى كرىكارەوہ... روژى نەفرەت و تورەيى چىنيكە، كە ئەگەر رىكخراو و يەكگرتوو بىت، ئەگەر دەست بداتە راگرتى چەرخەكانى بەرھەم ھىنان... دنيای سەرەوخوارى ئىستا، رادەگرىت و ھەلدەگىرتتەوہ...

يهكى ئايار ئەگەر بۇ ھەموو چىنى كرىكار... لەسەراسەرى دنيادا ھەلگىرى پەيامىكى ھاوبەشى جىھانى بىت دژى نيزامى سەرمایەدارى... ئەوا تايبەتمەندى ستمى تايبەتى ھەو ولات و دەولەت و جغرافىيەك، بەدژى ستم و بيمافىيە تايبەتەكانى ھەركام لەو ولات و دەولەتەنە... بەشيكە لەھەمان پەيامى سەراسەرى چىنى كرىكار بە رووى سەرمایەدارىدا... چىنى كرىكار لە

ئەمرو لە ھەموو روژىك زياتر پەيوستىمان بە يەكگرتنە

كوردستاندا وەكو بەشيك لە ئوردوو جىھانىيەى چىنى كرىكار... پيوستە لە يهكى ئاياردا، بەلەبەرچاگرىتى دۇخى سەردەمى كورډونا چەرخەكانى بەرھەمھىنان و سەرچاوەكانى كەلەكەى داھات... لە شوپنى كارىندا رابگرن... شوپنى كارو شوپنىكە بۇ نيشاندانى توانايى خەباتكارانەو گورەپانىك بۇ برىاردان لەسەر رىكخراو بوون و پىك ھىنانى رىكخراوہى سەربەخۆى خويان و بەيانى داواو داخووزىيە رەواكانيان... لە زيادكردى موچەوہ، بەپنى بازار و دانى بيمەى بيمەى بىكارى شياو بۇ بىكاران و ھىنانى ياساى كارى پيشرەووى كرىكارى كە سەرچەم ماف و داخووزىيەكانى چىنى كرىكار، لەگەل خستتەرووى داخووزىيەكانيان لە دۇخى ئىستاي سەردەمى كورډونا.

يهكى كرىكار... روژىكى تايبەتە كە دەتوانىت ئاست و توانايى چىنى كرىكار و ئاستى رىكخراو بوونى ئەو چىنە نيشان بدات... يان بكاتە شوپنىك بۇ برىاردان و رىكخراو بوون و ھىنانە گورى داواو داخووزىيەكانيان...

رابەران و ھەلسوراوانى چەپ و كۆمۆنىستى چىنى كرىكار و رىكخراوہكانى ئەو چىنە، پيوستە ھاوكات لەگەل ھاوچىنەكانيان لە دنيادا، لە ئىستاوہ خويان بۇ پيشوازي لەيەكى ئايار ئامادەبەكن و يهكى ئايار بەكە روژىك بۇ روژى ناوتنى گشتى و رىكخراو و روژىك بۆھىنانە مەيدانى داخووزىيە سەرەكى و مافە پايماكراوہكانيان، بەو رىگاو شىوازانەى كە لەگەل دۇخى ئىستاي ئەزمەى كورډونا فايرۆسدا بگونجىت.

له كەمپەينىكدا سەدان نووسەر و روژنامەنووس و كەسايەتى سياسى و جەماوهرى، دواى ئازادكردى ھىمن مامەند دەكەن...

لەرگەياندى ئەو كەمپەينەدا ھاتووہ" وەك ئاگادارن، كە كوردستان و ھەموو جىھان بە دۇخىكى زۆر ھەستىار و نااسايىدا بەھوى فايرۆسى كورډوناوہ تىپەردەبىت. بەداخوہ سەرەپاى ئەم رەوشە درماويە، حكومەتى ھەرىمى كوردستان - باشوور و دەزگا ئەمنىەكانى نەك ھەر بەردەوامن لە سەركوتى روژنامەوانان، دەنگە ئازاد و رەخنەگرەكان، بەلگو ھەست دەكرى خەرىكە قۇببای ترس و توقاندن و پۆلىسى لە بەرامبەرياندا پيادە دەكرىت..."

لەبەشيكى ترى راگەياندى كەمپەينەدا ھاتووہ "رىكارى نااسايى، ھەلگوتانەسەر و دەسگىركردنى ھەر كەسكى كوتايى پىبەندىرئىت. ھەربۆيە پيوستە ھىمن مامەند تا روژى دادگايىكردى بە كەفالەت ئازادبكرئىت. تەنانەت ئەوسكالا نوپىەشى كە لەسەرى تۆماركراوہ، دۆسىيەيەكى ناوژراندنە و بە پنى ماددەى ٤٣٣ ى ياساى سزادانى عىراقى كەفالەت دەيگرئىتەوہ.

ھىمن و ئەو روژنامەنووس و چالاكانانەى دادگايى دەكرئىن، پيوستە بە پنى ياساى روژنامەگرەيى ژمارە ٣٥ ى سالى ٢٠٠٧ دادگايى بكرئىن، نەك وەك تۆلەيەكى سياسى، ماددە و دۆسىيەكانيان بۇ بگۆردرئىن. پيوستە جياووزى جياكارى لە مامەلەكردى لەگەل زىندانىيەكاندا نەكرئىت، دەزگاكانى پۆلىس و ئاسايش وەكويەك ھەلسوكەوتيان لەگەلدا بەكن.."

لەكوتايى راگەياندەنەكەياندا دەلئىن "داواكارىن بە چاوى دوژمنايەتى و نامۆيى سەيرى دەنگە نارازى و رەخنەگرەكان نەكرئىت، لەبەرئەوہى زۆرەيان كەسانى پيشىنە پاك، دلسۆز و بەرپرسىارن.

لە كاتى بەرپۆەچوونى پرۆسەى دادگايىشدا دەبىت بە پنى ياسا، دوور لە مەرامى سياسى و بەدادوہرىيانە دادگايىكرئىن"

ئىمە لە بلاوكرادەى بۆپيشەوہ دەنگى خۆمان دەخەينە پال واژو كارانى ئەم كەمپەينەو ھەموو ئەو ئاداىخووزانەى خووزارى ئازادى و ئازادىيە سياسىيەكان و ئازادى بىرورو رادەبرئىن.

مستەفا سەلىمى بەھاوكارى دەزگای ئاسايشى يەكئىتى لەسیدارە درا

دواى ئەوہى مستەفا سەلىمى لەگەل ژمارەيەك زىندانى تر لە يەكئىك لە زىندانەكان سەقز دەتوانن رابكەن، بۇ رزگار بوون لەدەستى دەسەلاتى رەشى جەمهورى ئىسلامى و خۆدوور خستتەوہ لەدەستى پياوہكانى ئىسلامى ئىران روو دەكاتە ناوچەى پىنجون لە كوردستانى عىراق، بەلام ئاسايشى پىنجون، ناوبراو رادەستى جەمهورى ئىسلامى دەكەنەوہ، لەگەل تەسلىم كردنەوہيدا زۆر بەخىرايى رژىمى سىدارەو سەنگسار مستەفا سەلىمى لە سىدارە دەدەن. جىگای باسە كە دەزگای ئاسايشى يەكئىتى ئاگادارى ئەو بوون كە مستەفا سەلىمى حكومى لە سىدارەدانى ھەيە لە ئىران، بەلام گوى بەو نادەن و خوشخزمەتى خويان لەسەر حسابى گيانى نەيارانى سياسى جەمهورى ئىسلامىش درىژە پىندەدەن.

دواى لە سىدارەدانى مسەفا سەلىمى، لەجىاتى ئەوہى ئاسايشى پىنجون يان ئاسايشى زۆنى سەوز رونكردەوہ بەدەن، ژمارەيەك كادرى قورمىشكراو بۇ درۆ ھەلرشتن دەخەنە گەر و دەيانەوئىت پاساو بۇ ئەم تۆكەر پيشەيى و ئەم تاوانە لى خوش بوون ھەلنەگرە، بدۆزنەوہ... وەلام دانەوہى كادرانى حزبى لە جىگای رونكردەوہى ئاسايش، نيشانەى ئەوہى كە دەزگای ئاسايش، ماشىنىكى حزبىيە. ھەروہا ئەوہى كە دەوترئىت مستەفا سەلىمى خۆى

تاوانبار بوہ، ديسان نابىتە پاساو بۇ ئەوہى رادەست بكرئىتەوہ، ئەگەر ئەم تۆمەتە راستىش بوايە رىگاگەى رادەستكردى بوو بە دادگا و لىپرسىنەوہى ياسايى... كادرانى و دەستروشتوانى يەكئىتى لە نۆرمى نيوان تاوانبارانى نيوان ولاتان دەزانن!! بەلام ئەسلى مەسەلە ئەوہى كە يەكئىتى چونكە ئولفەتى بە خوشخزمەتەوہ گرتووہ، بەتايبەتئىش تۆكەرەيەتى بۇ ئىران بە رىگايەك دەزانئىت بە بەرگرتن بە دارمانى پىگەى خۆى لە گورەپانى سياسى كوردستاندا، لەو چوارچوويەشدا ھەميشە ئامادەى خوشخزمەتى بە جەمهورى ئىران... ديارە ئەوہ يەكەمىن جارئىش نىيە، خزمەت بە رژىمى ئىران دەكات... بەلگو لىستى تىرۆرى پەنابەران و ھەلسوراوانى سياسى نەيارى ئەم رژىمە لە ساىەى دەسەلاتى يەكئىتىدا، لىستىكى درىژە... نابى رىگە بدريت ئەم تاوانە ديزە بەدەرخۆنە بكرئىت و دەستى ئاوەلايئىت، بۇ رادەستكردەوہى مستەفا سەلىمەكانى تر و ئەنجام دانى مەثورەيەتى تر ... بىگومان ئەگەر ئەم دۆسىيە بە بىدەنگى و بى سزا تىپەرىت، مەترسىيەكى فراوانتر لەوہى ئىستا ھەيە دەكەوئىتە سەر پەنابەرانى ولاتانى ناوچەكە و ھەلسوراوانى سياسى نەيارى ولاتەكانى تر و ھەرەشەيەكى ئاشكرايە لە ئۆپۆزىسونى ولاتەكانى ئىران و توركيا.

دوا وتەى مستەفا سەلىمى

رېگەم بەدەن خۆم بكوژم
بەس رادەستم مەكەنەوہ..

© KISHAY COMPUTER

کاتیک کومه لگه یه که دهسه لات و سیسته میک حوکمی بکات که بناغی دامه زانندی دوربیت له بهاو نرخي ئینسانی و ئازادبخواری و ئینسان دۆستی ده بیت چاوهروانی هاتنه کایه وهی تاوانی بچوک وگه وهی دژه ئینسانی له پاریزه رانی ئه و سیسته م و دهسه لاته چه وسینه رو سه رکوتگه ره بکهین، ئه مه راستییه که یه. بویه هیچ به لای منه وه هیچ جینگای سه سورمان نییه له ژیرسایه یه دهسه لاتی کوردایه تیدا که کرین و فروشتن به مروقه کان ده کریت و یا خود نه یاران و ئوپوزیسیونی دهوله تان رادهستی دهوله تانی کونه پهرستی ناوچه که ده کرینه وه، له به ره وهی له جوری سیسته م و دهسه لاتدا جیاواری ئه و توپان نییه له رووی پابنده نه بوونیان به یاسا نیوده وه لای و یاسا کانی مافه کانی مروف و ئازادی راده برپینه وه.. دهسه لاتیک میژووه که یه لیوان لیو بیت له دژه ئینسانی و دژه ژنه له ژیر دهسه لاتیدا به هه زاران ژن بکوزریت و به سه ده ها که سه له ئازادبخواری یه کسانبخواری تیروربکریت و که سیش له سه ره ئه نجامدانی تاوانه کانی دادگایی نه کریت، له ژیر دهسه لاتیکدا چه نده ها ساله هه رچی سامان و پارو داها تی کومه لگه هه یه له دزی وگه نده لیدا لوش بدریت، هه رچی به پررسی حیزبی و حکومی هه یه بینه خاوه ن سه رمایه ی زورو کومپانیا له و لاشه وه زورینه ی خه لک له برستی و هه ژاری و بیکاری و بیمافی دابیت، خه لک له به ره هه ژاری کریتی خانوویی پی نه دریت و له خانوو ده ربکریت و له سه رشاشه ی راگه یاننده کان بانگه شه ی خیزکردنی پیکریت و وینه که یه بلاو بکریتته وه. که وایه چون ده ست ده پاریزن له کاری راده ستکردنه وه بۆ پاراستنی به رژه وه ونندی حیزبی و سیاسیان. مسته فا سه لیمی سه ره له به یانی شه ممه ۲۳ ی خاکه لئوه ۲۷۲۰/۱۱-۲۰۲۰-۰۴-۱۱ له زیندانی سه قز له لایه ن فاشیزمی ئیسلامی ئیران له سیداره درا. له دوا یی ئه وه ی که له زیندان توانیوو ی هه لئیت له سنووری پینجوین له لایه ن هیزه کانی ئاسایشی یه کیتی نیشتمانی کوردستان له لای خویان زیندانی ده که ن، مسته فا سه لیمی به هیزه کانی ئاسایش ده لئیت که ۱۷ ساله زیندانی کراوه و برپاری له سیداره دانی هه یه، به لام گوئ به قسه کانی ناده ن و راسته وخو ته سلیمی هیزه کانی فاشیزمی ئیسلامی ئیرانی ده که نه وه، پشتراستکردنه وهی ئه م قسانه له لایه ن (برازا و خیزان و بینه ماله و که سوکاری مسته فا سه لیمی) له قیدویه کدا که له یوتوب و توره کومه لایه تیه کان بلاو کراوه ته وه. باشتر ئه و راستی یه یه سه لماند. به له سیداره دانی مسته فا سه لیمی یه کیتی نیشتمانی کوردستان و پارتی دیموکراتی کوردستان و حکومه تی هه ریمی کوردستان تاوانیکی تری گه وهی دژه ئینسانیان جاریکی تر بۆ میژووی ره شی پر خیا نه ت و دژه ئینسانیان تو مار کرد. ئه مه یه که م تاوان نییه که له ژیر سایه ی دهسه لاتی کوردایه تیدا ئه نجام درابیت، به لکو خودی ئه م دهسه لات و سیسته مه یان له سه ره بناغی ئه نجامدانی تاوانی دژه ئینسانی و بی ده نگبون له ئه نجامدانی تاوانی دژه ئینسانی دامه زراوه. بۆ هه رتاوانیکیش له ژیر په رچه می هه رلایه کیان ئه نجام درابیت هه ردوو حیزب و سه رجه م حیزبه کانی ناو حکومه ت و سیسته مه که به پررسیارن. له به ره وهی بیده نگ و بی هه لو یستن له جوری تاوانه کان، هه روه ها

عبدالرحمن رسول

سیسته مه که له سه ره تاوان دامه زراوه

جوری تاوانه که ده که نه ملامانی سیاسی و حیزبیان بۆ سوودو قازانجی حیزبی به کاری ده هینن، نه ک راگرتنی جوری تاوان و سزادانی تاوانباران. هه ربویه ئه نجامدانی ئه م تاوانه له دژی مسته فا سه لیمی له گه ل ئه وهی تاوانیکی گه وهی ئینسانی یه له هه مان کاتدا بیره یانته وهی تاوانه کانی رابردوویی تری هه ردوو حیزبی دهسه لاتداره. دریزکراوهی تاوانه کان به رده وام بوونی سیسته مه که یه، کاتیک تاوانیک ده بینین به رامبه ر خه لک ده کریت و ده زاندریت له سه ره تادا تاوانه که رووییداوه، به لام راستییه که یه ئه وه یه به وجۆره نییه، چونکه ئه م تاوانه دریزکراوهی تاوانه کانی رابردوو که خه لکی کومه لگه بی ده نگ بووه له ئاستیدا و هیچ هه لو یستیکی ئه رینی کرداری نه بووه، ته نها له ده وه خه لک پینان ناخۆش بووه له به ر خو یانه وه نارازی بووه. ئه مه ش هیچ له که مکرنه وهی تاوانه کان و پریریکردن له ئه نجامدانی تاوانه کان ناکات. بۆ ماوه یه کی کاتی فشاری راگه یانندن و سیاسی ده که ویتته سه ره ئه و حیزب و لایه نه ی که له ژیر فه رمانه روه یی ئه ودا ئه و تاوانه ئه نجامدراوه، پاش به پریرکردنی کات بارودۆخ وه ک خودی لی دیتته وه. راستییه که یه ئه وه یه که که مترین که سه له سیاسییه کان و هه ل سو رپاوانی ئازادبخواری له باره یه وه که تیشک ناخه نه سه ره ئه وه یه که ئه وه ی له باشووری کوردستان روو ده دات دریزکراوهی ئه وجۆره دهسه لات و سیسته مه یه که بناغه که ی له سه ره تاوان و دزی وگه نده لی و تاوانکاری دژه ئینسانی و نابهرابه ری و نایه کسانانی دامه زراوه، هه ربویه دریزه به هه مان نه ک تاوان و کاره نا ئینسانیه کان ده دات، به لکو زور خراپترو دژه به شه ری تریش گه شه ی پی ده دات. له کوشتنی نه یاری سیاسی و ره خنه گر و روژنامه نووس و خه لکی خو پیشانده ر و شه ق تی هه لدان له مامۆستا و زیندانیکردن و ئاواره کردنه وه ده گه ی نه ئه وه ی که گوئ بیستی زور تاوانی دژه ئینسانی تر بین له ژیر سایه ی ئه و سیسته مه چه سینه رو حیزبه مافایا ئاسایانه دا. هه ردوو روژ پیش ته سلیم کردنه وهی مسته فا سه لیمی به ده وه لای فاشیزمی ئیسلامی ئیران گوئ بیستی کوشتنی منالیکی ساوا ده بین که هیتشتا نه ها توته ناو کومه لگه ی ژیر دهسه لاتی ئه م چه ته و مافیا و دز و چه وسینه رانه. به هوی ریگریکردن له بازگه ی شه قلاوه تا بگه یه نریتته هه ولیر دایکیکی دوو گیان مندا له که له ناو سکیدا مرد! ئه مه نه ک بازگه که، به لکو وه زیری ناوخو و پاریزگار و سه روکی حکومه ت و هه ریمیش به شداره له ئه نجامدانی ئه و تاوانه، چونکه پاش کوشتنی به لئیننامه ی بی ده نگکردنیان به که سوکاری مناله که پرکردوته وه بۆ ئه وه ی به هوی مردنی مناله که یه وه. له هه ولیر له ژیر فشار و هه ره شه دا به لئیننامه به خیزانی مندا له مردوه که

شاعیری چه وساو ده کان و کوشتنی راسته خودی (۵ هه ل سو رپاوی حیزبی کومونیستی کریکاری و تیروری روژنامه نووسه کان و خه لکی نارازی خو پیشانده ر ئه مانه ش هه رتاوانن. پارتی دیموکراتی کوردستان چه ندین جار هه ل سو رپاوانی ئوپوزیسیونی تورکیای ته سلیم به ده وه لای تورکیای کردوته وه. هه ره له به ر خاتری ده وه لای تورکیا چه ندین مانگ گه ماروی خستبووه سه ره که مپی ئاواره کانی مه خمور که ئاواره ی باکوری کوردستانی لی نیشتنجی کراون. ئه وه ی گرنگه ده بیت ئه وه بزاینن ئایا ئیمه دژی تاوانین؟ ئه گه ر دژی ئه نجامدانی تاوانین ده بیت کار بۆ گو رانی ئه م سیسته مه چه وسینه ره بکهین که هۆکاره بوخولقاندنی تاوانه کان. ئه وه ی که ده بی جینگای سه رنج بی، به هیچ شیوه یه ک نابی ئه وه بی بزاینن مسته فای سه لیمی، بۆ چی گیراوه و له سه ره چ هۆکاریک له سیداره دراوه. ئه وه ی به لای منه وه گرینگه هیچ تاکیک (جیاواری نییه کورد بی یان کورد نه بیت سه ره به هه ر کولتور، ئابین یان نه ته وه یه کی دیکه بیت)، ئه م مروقه به مه به ستی پاراستنی گیانی خودی به شیوه یه ک خودی ده گه یه نیتته ولاتیکی دیکه (له رووی یاسایییه وه)، ولاتیک (عیراق) که یاسا کانی په یوه ندیداری به مافی په نابهری له سه ره ئه ساسی کونوانسیونی ژینتیکی سالی ۱۹۵۱ (Convention de Genève 1951) و اوژو کردوه. ئه وه ی که له چوارچو وه ی ئه م یاساییه سه ره وه مامه له له گه ل که یسی مسته فا سه لیمی بکریت، هیزیکی ده ره وه ی یاسا (Extra juridical) په یدا ده بی و به هیچ پرس و رایه ک به ده وه لای خودی، هه مان شه خس ئاودویی سنووری ده وه لای تیک ده کاته وه، له ده وه لای یاسا (Conventional state) نییه و له راستی دا راسته وخو بۆ باوه شی مه رگی ده نیرئ. هه رچه نده حکومه تی هه ریمی کوردستان بلاو یکردوته وه که به دوا داچوون ده کات له سه ره ئه م راده ستکردنه وه یه، به لام حکومه تی هه ریمی کوردستان زور به باشی ئاگای له م پیشیلکارییه حقوقیه هه یه. چونکه ئه م راده ستکردنه وه یه له ژیر دهسه لاتی ئه ودا بووه. ئه م کرده وه یه حکومه تی هه ریم و یه کیتی نیشتمانی کوردستان که دهسه لاتی ناوچه که ی به ده سه ته وه یه، جینگای نه فره ت و شه رمه زاریه و ئه لقه یه کی قیزه ونی دیکه یه له نوکه رایه تیکردن بۆ رژیمه درنده و کونه په رست و سه رکوتگه ره کانی ناوچه که. میژووی حیزبه کانی بزوتته وه ی کوردایه تی پر له م جو ره تاوانانه و هیچ کاتیک سلیمان له وه نه کردوته وه که ئازادبخواری و نه یارانی سیاسی رادهستی رژیمه کانی تورکیا و ئیران بکه نه وه. هه تا ئه م جو ره دهسه لات و سیسته مه له باشووری کوردستان هه بیت ئه نجامدانی ئه م جو ره تاوانانه له راده ستکردنه وه و تیرورو کوشتنی ئوپوزیسیونی ده وه لای تانی ئیران و تورکیا دریزه ی ده بیت. ریگاچاره ته نها تیکوشانه بو گو رانی دهسه لات و سیسته می چه وسینه ره دواتر دامه زرانندی سیسته م و دهسه لاتیک که ماف و ئازادی و ژیانیکی شایسته ی سه رده م بوخه لک دابین بکات، ئه مه ش له گره وی ها تته مه یدان خه لکی نارازی دایه له بزوتته وه ی چه ماوه ری شو را کانیاندا بۆ جیگریکردنی ئه لته رناتیکی شو رایی له کومه لگه دا مه سه رتر ده بیت.

پرسی کورپونا و هه ژاری زیاتری ژنان له ئیران

نووسینی: هه تاو عهبدو لاهی

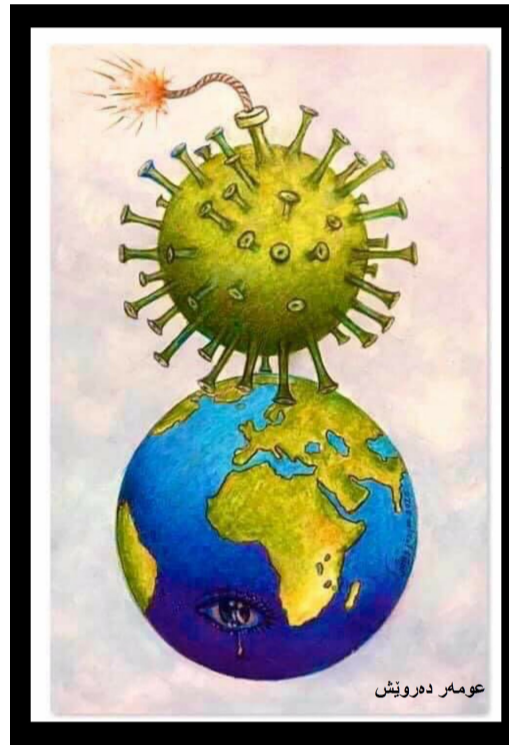

تاقهت پروکین رابکیشن. له ماوهی کهرهنتین کردنی خه لک له ئیران له بهر ناکارامیی دهولت ژنانی سه رهپرشتی بنه ماله له گه له راوکی نه بوونی کرئ خانوو و دوکان و تیچووی ژیان به ره پروون و هیچ هیوایه کیان نییه. ژنانیک که به گوشت و پیسته وه و له ناخپانه وه ههستیان به هه ژاری کردوه و سات به سات له گه لی دهسته وه خه. هاتنی کورپونا له هه موو ده ورائیک زیاتر بئ دهره تانی و هه ژاری خه لکی ئیران به گشتی و ژنانی ئه و ولاته ی خسته بهر چاو، ژنانیک که ساله های ساله سه ره رای بی مافی له و سیستمه دا هه موو هه وله کانیا ن بۆ ئه وه یه له سه ره پئی خویان راوده ستن و له بواری ئابوری سه ره به ست بن. ژنانیک که به گوشت و پیسته وه و له ناخپانه وه ههستیان به هه ژاری کردوه و سات به سات له گه لی دهسته وه یه خه، ئیمکانی ده ست راگه یشتن به سه ره چاوه ی ژیان له وانه زه وی، سه رمایه و میراتیان نییه و کاری بی حقوقی ناو مال بۆ ئه وان وه ک کار به ئه ژمار نایه ت و له گه ل سیستمی پیاوسالاری و هه لاوارنه کانی بازار ی کار به ره پروون، به لام ژنان له و بارودوخه دا ناچارن ئه م هه لاوارنه ته حه مول بکن و بۆ بژیوی ژیانی خویان و بنه ماله یان هه موو ئازاره کان قبول بکن. هاتنی کورپونا ئه و راستیه ی دهرخست که سه رمایه داری گیانی مرؤفه کانی بۆ گرینگ نییه و له و بارودوخه ش دا بیر له قازانجی خوی ده کاته وه و هه موو جیهان بینیا ن که جیهانی سه رمایه داری دوژمنی ئازادییه کانی مرؤفه، هه ر بۆیه ئیستا که کاتی ئه وه هاتوه بۆ رزگارکردنی هه موو مرؤفایه تی له هه ژاری و باقی ناعه داله تیه کانی حاکم به سه ره جیهاندا بزاین که پنیوستیمان به پینشک وه تنی ئابووری و کومه لایه تی و به رابه ری ئابوری هه یه و ئه وه تهنیا نه مانی توندوتیژی و یه کسان ی هه مه لایه ته ی ژنان له گه ل پیاوان، مسؤگه ری ده کات و ده بی ئه و راستیه بسه لمینین که ژنان له مافی ته واری ئابووری، کومه لایه تی، کلتوری و سیاسی ... به هه ره مند بن و له م پیناوه دا ده بی هه نگاوی بنه ره تی بۆ ئازادی و رزگاری هه موو مرؤفایه تی هه لگه یه درئ. بیگومان ئه و بارودوخه له دوا ی رووخانی سه رمایه داری و دامه زرانندی سیستمیکی سؤسیالیستی که تینیدا که رامه ت و به ها مرؤیه کان پاریزراو بی مسؤگه ره ده بی.

پنیوستیان به پیاوان هه بی و سه ره به ست نه بن، هۆکاریکه بۆ ئه وه ی هه ژاری هه ر رۆژه سیمایه کی ژنانه تر به خویه وه بگرئ. ده بی بلین که ژنان زۆرت ره له سه ره چاوه کانی نه هیشتنی هه ژاری بی به شن وه کوو، سه رمایه، زه وی و میرات. ئه وه بۆ ژیره ده ستیه ی ژنان له ناو کومه لگه ش ده گه ریته وه و بیگومان جینگه و پینگه ی ژنان له ناو کومه لگه دا و ئه و بارودوخه ی که تینیدا زۆرت ره ئه وان گیرۆده ی هه ژاری و ده سکورتی ده کات.

نا به رابه ری و هه لاواردن گورز له ئابووری جیهان ده دات و پینشیلکردنی مافی مرؤفه که بۆ تهنه روستی مه ترسیداره. ده ست راگه یشتن به ئه بزاره کانی پینشک وه تن، پنیوستی به پیاوان و ژنانی تهنه روست هه یه که شان به شانی یه کتر کار بکن. هه ر به و جۆره ی که ریبه رانی هه موو ولاتانی جیهان راده گه یه ن؛ پینشک وه تنی جیهان له گه روی پینشک وه تنی ژنان دایه. ئه وانه به گشتی چاوخشان دنیکی کورت بوو به سه ره بارودوخ ی ژنان له بازار ی کاردا له ئیران و زولم و زۆریک که به ره پرسانی پڑیم هۆکاری سه ره کین تینیدا، به لام پینم باش بوو لیره دا تیشک بخمه سه ره بارودوخ ی ئیستا له ئیران و هاتنی فایرؤسیکی کوشه نده به ناوی کورپونا که زیاتر ژنانی تووشی چه ره سه ره ی کردوه. له ماوه ی دوو ده یه ی

ده بنه وه. ژنان به هۆی نه بوونی کار، بیمه ی بیکاری، دابینی کومه لایه تی و هتد... له گه ل هه ژاری له راده به ده ره ده سه ته وه یه خه ن و ده نالین. ژنان ناچارن له و بارودوخه ناله بار و ناعادالانه یه دا مل بۆ کاری هه رزان، که م بایه خ و یه ک جۆر به بی هیچ پینشک وه تنیکی کاری

رابکیشن. هه ژاری و ده سکورتی و نه داری، ریژه یه کی زۆر له ژنانی ناو مال و ژنانی سه ره په شتی بنه ماله ده گریته وه، به لام ناوه رۆکی هه ژاری پرسیکه که له و ریژه زیاتر

ژنان ناچارن له و بارودوخه ناله بار و ناعادالانه یه دا مل بۆ کاری هه رزان، که م بایه خ و یه ک جۆر به بی هیچ پینشک وه تنیکی کاری رابکیشن. هه ژاری و ده سکورتی و نه داری، ریژه یه کی زۆر له ژنانی ناو مال و ژنانی سه ره په شتی بنه ماله ده گریته وه، به لام ناوه رۆکی هه ژاری پرسیکه که له و ریژه زیاتر ژنانی گیرۆده ی خوی کردوه. هه ژاری ژنان تهنیا له هه ژاری ئابووریدا سنووردار نابیته وه، به لکو هه ژاری کلتوری له بواری هزری و ئه ندیشه ش له خۆ ده گری، که له راستیدا له په یوه ندی له گه ل ژیره ده ستیه ی و توندوتیژی و هه لاواردن به دژی ئه وان کاریگه ری راسته وخۆ داده نی. له لایه کی دیکه وه هه ر ئه و هه لاواردن په ره پینده ری هه ژاری له هه موو بواره کانه سه ره رای ئه وه بارودوخ ی ناله باری پشتیوانیه یه کومه لایه تی و خزمه تگوزارییه کان له ژنان و یاسا هه لاواردن ئامیزه کان، که ده بنه هۆی ئه وه ی ژنان له بواری ئابووری

سه ره رای ئه وه ی که ئیرانی ژیره حاکمیه تی کوماری ئیسلامی له سه ره زه رای نه وه ت و دو هه مین ولاته له بواری کانگا ژیره مینی و سه روشتیه کان هه نووکه زیاتر له هه شتا له سه دی خه لکی ئه و ولاته به هۆی ناکارامیه ی و گه ندله ی به ره پرسانی ده ولته ی له ژیره هیلی هه ژاریان و ده توانین بلین چینی مام ناوه ند بوونی نه ماوه. ریژه ی هه ژاری له ئیران له ماوه ی دوو سالی رابردوه تا به ئیستا به زیاتر له هه شتا له سه د گه یشتوه و نرخ ی هیلی هه ژاری هه نووکه نزیک به شه ش میلیون تمه نه که کاره ساتیکی مه ترسیداره. هه ژاری له راده به ده ره له کومه لگه ی ئیران ئاکامی سیاسه تی داروخا و هه له ی کوماری ئیسلامیه که بوو به هۆکاری داخرانی کارگه و شه ریکه کان و یه که کانی به ره مه مینان، له ناوچوونی وه رزیری و په ره سه ندنی بیکاری سه ره رای ئه وه ش گرانی و هه لاوسان تهنانه ت پینش له بی بایه خ بوونی پارهی ئیران یه خه ی خه لکی گرت و خه لکی ئیران ئیستا که له گه ل بارودوخیکی ناله بار و ژیانیکی کوله مرگی و بی هیوایی به ره وروون. له و نیوه دا توژی ژنان که هه رده م قوربانی سه ره کی سیاسه تی نیهادینه کراوی کومه لگه و یاسا دژه مرؤفیه کانن له گه ل که ند و کۆسپی زیاتر به ره وروون و ئه و بارودوخه زیاتر شویندانه ری نه رینیا ن له سه ره داده نی. ژنانی سه ره پرشتی بنه ماله که هیچ ئه منیه تیکی شوغلی و گیانیا ن نییه له ژیره هیلی هه ژاری دا ده ژین و ده سه لات هیچ به ره پرسیاریته کیان وه نه ستۆ ناگرئ. ریژه ی جیا بوونه وه له ئیران به هۆی قه یرانه کان رۆژ به رۆژ روو له زیاد بوونه و هه ژاری و چه ره سه ره ی به رۆکی ژنانی کومه لگه ی ئیرانی گرتوه هه ر ئه و هۆکارانه شه وای کردوه هه ژاری له ئیران ره نگیکی ژنانه به خویه وه بگرئ و هه ژاری ژنانه بۆته پرسیکی ئاسایی له ئیران و تهنانه ت خودی سه رانی کوماری ئیسلامیش

رابدوودا ژنانی هه ژار ریژه یان چۆته سه ره وه له رواله تدا هه ژاری به تاییه ت له نیو ئه و ژنانه ی ئه رکی سه ره پرشتی منالی بچوکیان له سه ره شان زۆر زیاتره. چونکه ناچاره کاری تاقه ت پروکین و نیوه کات ئه نجام بدات و له زۆریک له موچه که ی بگوزهرئ و ئه وه ریگه له پینشک وه تنی ده گری. ئیستا که فایرؤسی کورپونا ژیانی خه لکی ویران کردوه ژنانی هه ژار و سه ره ره ستی بنه ماله ناچارن سه ره رای بوونی دله راوکی له ئالوده بوون به و فایرؤسه و دلنیکه رانیان بۆ تهنه روستی منال و بنه ماله یان مل بۆ کاری

ژنانی گیرۆده ی خوی کردوه. هه ژاری ژنان تهنیا له هه ژاری ئابووریدا سنووردار نابیته وه، به لکو هه ژاری کلتوری له بواری هزری و ئه ندیشه ش له خۆ ده گری، که له راستیدا له په یوه ندی له گه ل ژیره ده ستیه ی و توندوتیژی و هه لاواردن به دژی ئه وان کاریگه ری راسته وخۆ داده نی. له لایه کی دیکه وه هه ر ئه و هه لاواردن په ره پینده ری هه ژاری له هه موو بواره کانه سه ره رای ئه وه بارودوخ ی ناله باری پشتیوانیه یه کومه لایه تی و خزمه تگوزارییه کان له ژنان و یاسا هه لاواردن ئامیزه کان، که ده بنه هۆی ئه وه ی ژنان له بواری ئابووری

نکۆلی لئ ناکن. زیاده رۆیی و بی سه ره وه به ره یی حاکمیه تی کوماری ئیسلامی هۆکاری سه ره کی هه ژاری ژنانه یه و هه ر ئه وه ش وای کردوه که ژنان له ئیران به بی بوونی ئه منیه تی گیانی و مالی و بی هیچ به ره پرسیاریته کی ده ولت به حه قده ستی زۆر که م کاری زۆر تاقه ت پروکین ئه نجام بدن. بیجگه له وانه ژنان له ئیران له گه ل کومه لگه یه کی سیکسیست و پیاوسالار که هه لقولای بیروبوچوونی پیاومه زنی یه به ره وروون و رۆژانه به ره ورووی ده یان کیشه ی ره گه زی و سوکایه تی و ده ستدریژی

تونډوتیزک دژ بښان، له هره شوه سوکاپه تپه وه بڼ ليدان و تيرورکردن، يان ناچارکردن ژنان په څوکوژي، دياردهمې کسې شهرماوهړی کډه لگي کوردستانه... بهمه به سستی تاونويکردنې بنماو هوکاره سره کيکاني توندوتيزی و ريکرتن و کډايي هينان بهو دياردهمې، بڼ پيشه وه، هم توهره تايه تپه کي کردونه که له هر ژماره يکس دا له ريگاک وتار، ديما، راپورت، باهتې وه رگيردراو... تيشک دهخته سر هه لومړچ و پرسس ژنان و خستن رووک نه زموون و ريگچاره کي نسانس و په کسانيزوازانه..

پرسس ژن

سوشیال میدیا و وپرانکردنې جیندهری

به پرسس گوښه: شوانه حسنه
بڼ په پوهنک و ناردنې باهت:
 shwana.journalist@gmail.com

جهوههريه کاني تيورهی کويريش داده نريت، هه بوونی جهوههريکی سينترال بڼ رهگه ز رهتده کاته وه و زياتر جهتده کاته وه سر چه مکی (نمايشکردن) و نيشاندانی رهگه ز به پتي نه و رڼانهی که دهیگوريت و دهیانبينيت. واته رهگه زهکان (چ نير و چ مئ) شلډکن، ناجيگيرن و جهوههريکی پاکژ و بيخه وشيان نييه، به لکو شيوه کاني خوره رختن و خونمايشکردنیان له کات و شوينی دياریکراودا پیمانده لئین که چين. که واته ململانیکه له نيوان دوو پولينکردنی کومه لايه تديايه بڼ رهگه ز که په کيکيان له دڅی هاوسه رگيری نير و ميډا به نورمال و ئاسايی دهرانيت و نه وه کهی تریشيان که دڅی په يوهندی نيوان کور/ کچ/ کچ يا کور/ کچ/ کور يا ئالوگورکردنی رڼله کومه لايه تپه کانيان به لادهرانه و ئاسايی و نانورمال دهينيت،

توره کومه لايه تپه کاند، تيزه کهی (جوديس باتلر) دهربارهی رهگه زی نمايشکارانه و تيورهی کوير، کومه کيکی باشمان ده که ن. به بروای باتلر نيربوون و ميپوون وه که رهگه ز، کورتناکرينه وه بڼ پيکهاتهی جهسته یی و بيولوزی مرؤقه کان، يان شوناسيکی ياسايی وه که نه وهی له دڅوميتته فهريمه کاني دهوله تدا هه، به لکو پتر بونياديکی کومه لايه تپان هه يه و له سره بنه مايه کی کولتوريی - ميژوویي رڼله کانيان، به رجهسته بوون و نمايشه کومه لايه تپه کانيان، راگيربوون. راسته پيشتر ئيمه و اهاوتووين که رهگه زی نير و می له سره بنه ماي هيرارکيزمی سيکسوالتی و جوریک له ههستی رومانتيکی بڼ په کتري دروستبوون، واته دوو رهگه زی جيان که پيکه وه ژيان له په يوهندی خوشه ويستی، سيکس

به کارهينانی بيثوماری توره کومه لايه تپه کان و سوشیال میدیا وه که ستراتيژیکه بڼ شارندنه وهی رهگه ز به هه ردوو ديوه که يدا، واته هه ردوو رهگه زی نيرينه و ميپنه له ئالوگوری شوناسه کانيانان و چونکه نادیارن و له پشتی سکرينيکه وهن، شانسی نه وه يان بڼ ده خولقتی که زياتر له رهگه زه کهی تری به رامبهريان نزيک ببنه وه. له فهزای گریمانهی و توره کومه لايه تپه کاند رهگه زهکان به چه شنيک تیکه ل به يه که دهن و رڼلی په کتري ده بينن، که زورجار سرمان لی تیکه دهه ن و نازانين کاميان، کاميان. توره کومه لايه تپه کان له بری نه وهی ببنه که شیکي له بار و ئازاد بڼ پراکسيسکردنی خود، بونه ته کارگه يه که بڼ به ره مه پتانی قسه کهری نيرينه به ناوی ميپينه وه و له پيتاوی ميپينه دا، که

توره کومه لايه تپه کان له بری نه وهی ببنه که شیکي له بار و ئازاد بڼ پراکسيسکردنی خود، بونه ته کارگه يه که بڼ به ره مه پتانی قسه کهری نيرينه به ناوی ميپينه وه و له پيتاوی ميپينه دا، که زورجار نازانين داخو نه وه ئاره زووی چه پيووی پياوه بڼ ميپينه يه کی ئازاد يا به ته نها هه وليکه بڼ نمايشکردن و نيشاندانی بوونی ميپينه يه که وه پرسه له کتوبه ندی کومه لايه تی و پياوسالاری، وه که چون به و ديويشدا پرن له قسه کهری ميپينه به ناوی نيرينه وه و له پيتاوی نيشاندانی بوونی نيرينه يه کی کراوده که باوهشی بڼ ئازادی ژنان کردوته وه و به زمانیکی نه رمويان دهیاندونييت.

(شوناسشلوقی) و (شلوکی جيندهریانه) که پیمانده لئین؛ هم بوونه وه رانه تا ئیستا خویان بڼ ساغ نه بته وه که داخو نيرن يا می، پياون يا ژن، ئایا وه که نيرينه مهیل و چه زیان بڼ نير زياتره و خویان ده که ن به ميپينه و ناويرن و چه ساره تی نه وه يان نييه که دانی پيدا بنين چ چه شنيک له په يوهندی سيکسی و خوشه ويستی دهخوزن، يا وه که ميپينه پتر چيژ له ميپينه ده بينن بڼی خویان کردوه به نير و وه که نيرينه مامه له و رهفتار ده که ن؟

نابيت نه وه مان له يادبچيت که ته نها فورميکی جيندهریانهی ئاشکرا که بڼ رهگه زهکان ره و ا و نورمال بيت له فهيسبوکدا بوونی مرؤقه کانه له دڅی خيزانی/هاوسه رگيری/ هيترؤسيکسوالیه که يدا، به و مانایه ی که هيچ ترس و له رزيک له ئاشکراکردن و به يانکردنی هم چه شنه په يوهندی له فورمی خيزان و منالداريدا وه که خيزانیکي نورمال و خوشبهخت نييه و له سره ئاستی کومه لايه تيش ئاره زووکراوه، لی به شه زوره شهرمنه کهی کومه لگه که خاوهن شوناسيکی له قن، که دڅی شلوکبوونیکي جيندهریانه ده ژين و له پشتی شاشه کانه وه ده ژين، هيشتا شهرمده که ن له ئاشکردنی جيندهریانهی خویان و نمايش و چيژه کانيان به چه شنيک که سهريان له خویان و هاوريکانيشيان تیکداوه. دياره که ميش نين نه و مالپه و په يچ و نه کاوتتانهی که رڼانه داوی هاوريپيه تيمان به ناوی که چه وه لی ده که ن و دواتر بومان دهرده که ويت که کور بوون و به پيچه وانه يشه وه.

به بينته وهی هيچ ئاگای له وه بيت که مهرج نييه په يوهندیه کان سيکسی بن و دهکريت له دهرکه و تنه ئابووری و کومه لايه تپه کاند، له ژيانی رڼانه دا رهنگبده نه وه. بڼ نمونه؛ سه رده مانیک ژن بهس له ماله وه بوو، کاری نه ده کرد و کريکار نه بوو، نه يده توانی بييت به نووسه ر يا پزيشک و داده وه، ئیستا و نييه و خاوهن ئابووری و پلهی فه رمانی خویه تی و ده توانيت له و بوارانه دا پلهی به رزی هه بييت. نمونه يه کی تر دهربارهی نير نه وه يه که جاران پياو پالی به عه ره بانهی مناله که يه وه نه دنا و شيری نه ده دايه، چيشتی لی نه دنا، جلی نه ده شت و دايی نه ده گوری. به لام به پتي گورانی کومه لايه تی، جوریک له ئالوگور له رڼله کاند دروستبووه که به اوررد به قوناغیک له مه وپيشی ميژوو، شهرم بوون و جوریک بوون له بيثابرووی بڼ هه ردوو رهگه زه که. نه وهی که له تيزه کهی باتله دا بڼ من گرنگه له په يوهست به به رجهسته کردنی رهگه زه وه له توره کومه لايه تپه کاند و به تايه تی فهيسبوک، په يدا بوونی چه ندين په ريه به ناوی ميپينه کانه وه که و دياره کاره کته ره کانی پشتيان نيرينه ن، وه که چون چه ندين نه کاوتنی تريش هه ن به ناو و ويتهی نيرينه وه که خاوهنه کانيان ميپينه ن، جوریک له

يا خيزاندا کویان ده کاته وه و ده يانکات به يه که يه کهی په کگرتوو، به لام باتلر پيی وایه؛ که هيچ په يوهندیه کی نييه له نيوان جهسته دا وه که رهگه زی بيولوزی و جيندهر وه که رهگه زیکی کومه لايه تی کولتوريی، به لکو جيندهر دهره نجامی رهفتاری مرؤقه له کات و شوينيکی دياریکراودا. واته؛ مامه له کانمان له کونتيکستيکی دياریکراودا دهریده خات که ئيمه چ رهگه زیکين، نه که نه وهی که ئورگانیکی بيولوزی ناچارمان بکات به شوناسيکی دياریکراوه وه بلکين و بڼ هه تاهه تايه ليمان نه بيته وه. رهگه ز (جيندهر) شوناسيکی جیگير و نه گور نييه، وه که نه وهی که باو و بووه به چه شنيک له ترادسيونی کومه لايه تی و ئايینی و ته نانه ت فاکتی پزيشکيش، به لکو ناجيگيره و له چرکه سات و شوينيکی دياریکراودا و له رپی دووباره کردنه وهی هه نديک رهفتار و کردار کردنه وه دروست ده بيت. که واته نه و خه سله تانهی که جيندهر يان رهگه زی نير و می دروستده که ن ريشه بيولوزيه که يان نييه، به لکو به رجهسته کردنه جهسته ييه کانيانه له کونتيکست و ژيانی رڼانه دا؛ جوله کانيان، چيژه کانيان، رپتوريکیان، شيوازی نيگا کردنیان، ئاخوتن يان شيوازی خوگورين و گوزارشته کانيان... هتد. هم دیده بڼ رهگه ز که خوی به يه کيک له بنه ما

زورجار نازانين داخو نه وه ئاره زووی چه پيووی پياوه بڼ ميپينه يه کی ئازاد يا به ته نها هه وليکه بڼ نمايشکردن و نيشاندانی بوونی ميپينه يه که وه پرسه له کتوبه ندی کومه لايه تی و پياوسالاری، وه که چون به و ديويشدا پرن له قسه کهری ميپينه به ناوی نيرينه وه و له پيتاوی نيشاندانی بوونی نيرينه يه کی کراوده که باوهشی بڼ ئازادی ژنان کردوته وه و به زمانیکی نه رمويان دهیاندونييت. دهکريت هم سه رليتيکچوونه رهگه زييه و ليکيدريته وه که هه وليکی شهرمانه ی دوو گوتاری چه پينراوه که شهرم له درکاندی په يامه کانيان به ئاشکرای ده که ن و ناويرن راسته وخو نه و (تابڼ) يه بشکينن که هيلی سووری به ژير ئاره زووه کانياندا هيتاوه، واته نمايشيکی شهرمانه ی هيترؤسيکسويل بيت، که باوهپی به په يوهندیه ئاساييه باوه کهی نيوان نير و ميپينه وه که سيکس و خوشه ويستی و ته و او نورماتفه. لی به ديويکی تريشدا جوریکه له دانپيدانان به بوونی چه شنيک له سيکسوالتی و ئاره زو که پتر (جووت رهگه زيانه) ترانزسيکسويله و (نمايشکارانه) پيرفورماتفه. بڼ قسه کردن له سره هم دياردهی شلوکبوونه جيندهریه، هم وازيه رهگه زيه ی نيوان نيرينه و ميپينه و گه مهی نيوان رڼله کانی ژن و پياو له

شوانه حسنه نه بوبه کر

شهباش میژوو

نرخ

نارام حسنه

- "شهباش میژوو"
- "شهباش"
- "چند پرسپاریکم هیه"
- "فهرمو"
- "باشه، نهگه (ژنهکان)
- "بین به پیاو چی نهقهومی؟"
- "بانگخوازو مهلاکان"
- "بیکار نهین"
- "نهی نهگه (دورووی) مرد؟"
- "سیاسیهکان قوروقهپ"
- "نهکن و خویری خویری نهسوورینهوه"
- "نهی نهگه (پاره) نهما؟"
- "شهرفروشی کوتایدی"
- "باشه، نهی نهگه (دین) نهمنی چی نهی؟"
- "گورگ و مهر، ژنیهژن نهکن"
- "نهی نهگه (کور) نهما چی روودهدات؟"
- "ژانهسر نامینی"
- "جا ژانهسر عیلاقهی به کوردهوه چیه؟"
- "کورده، بهقهدهر هموو جیهان قسهنهکات، کهچی ناتوانی پیش کیسهلک بکهوی؟"
- "نهی نهگه خوت بمری نهی میژوو؟"
- "هههههههههههههه"
- "نموه بهچی پینهکهنی؟"
- "به گهمزهیی تو"

نارام حسنه
۱۱/۴/۲۰۲۰

کۆشه‌ی ئەدەب و هونەر

کۆشه‌ی ئەدەب و هونەر، کرێکاری و پیشکەوتنخواز، کۆشه‌یکس تایهتی بۆپیشه‌وه‌یه که له‌هەر ژماره‌یه‌که‌دا باه‌تیکس ئەدەبی یان هونەری له‌شیه‌س هوناره، تیکستی ئەدەبی، وه‌رگه‌یان، بلاوه‌که‌توه، یاخوه‌دیمانه‌ له‌کهل ئەدیب و هونەرمنده‌یک یان ناساندن‌یان رێک ده‌خات...

ناماده‌کرنی کۆشه‌کاوان قادر، هیوا صالح، حکیم میرزا

به‌شیکس تر له‌ده‌قی سه‌رم خه‌ریکه‌ چه‌قۆ ده‌گریت

وه‌ك جارن له‌ناوینه‌دا سور هه‌لناگه‌ریم رايگه‌ر خودايه‌ رايگه‌ر نه‌م ده‌نگه‌ ده‌نگه‌ كه‌به‌دريزى په‌نجه‌ره‌كه‌مدا دێ ته‌ ژوورێ له‌پياويكى سه‌رخوش ده‌جنت نه‌من ده‌توانم باوه‌شيكی پياكهم و نه‌ه‌ویش نه‌توانی پيمبليت سه‌رم ديشيت نه‌م ده‌نگه‌ ده‌نگه‌ كوشتومی و سه‌رم وه‌ك عه‌ره‌بانیه‌كی به‌تال به‌تال به‌دواى خويدا راده‌كشيت دايكهم بېرمه‌ده‌كات و منيش ده‌ستم گرتوه‌ به‌هه‌ردووچاومه‌وه‌ به‌ده‌م خه‌وه‌وه‌ له‌گه‌ل خومدا قسه‌ده‌كهم رايگه‌ر خودايه‌ رايگه‌ر له‌ده‌نگه‌ ده‌نگی نه‌م فيلستانه‌م جياكه‌ره‌وه‌و بارانیکم به‌سه‌ردا بيارينه‌ نازانم بۆنه‌وه‌نده‌ نولفه‌تم

سه‌رم خه‌ریکه‌ چه‌قۆ ده‌گریت من ماتترین پياوی نه‌م زه‌مه‌نه‌م گيلترین شاعیری نه‌م سه‌ده‌يه‌م وينه‌ له‌گه‌ل هه‌ره‌كه‌سينكا ده‌گرم دواى چه‌ند رۆژنيك ته‌واو ده‌بيت نازانم نه‌م ره‌شه‌بایه‌ خویی منی گرتوه‌ یان له‌نه‌زه‌له‌وه‌ من به‌سه‌ر شكاوی له‌دايك بووم قاچم يشيت چاوم ريگانگان نابينيت نه‌مه‌نده‌ كاسم نه‌دریسه‌كه‌ی خوم له‌بېر چه‌ته‌وه‌و سه‌رم خه‌ریکه‌ چه‌قۆ ده‌گریت نه‌هه‌وریک دلخوشیه‌كم ده‌داته‌وه‌ نه‌ناويك جه‌ستم پرده‌كات له‌خوی خودايه‌ نه‌م غه‌لبه‌ غه‌لبه‌ راگره‌ به‌گه‌وره‌یی خوت پېرمانكه‌ره‌وه‌ له‌گورانيه‌ سه‌وزه‌كانی نه‌ساوو وورته‌ ورته‌كانی نه‌و نيوه‌شه‌وانه‌ی كه‌له‌يه‌ر چراهه‌كی كزدا داده‌نیشتين و حيايه‌تی كوره‌ نازاكه‌مان بۆيه‌كتری ده‌گيرايه‌وه‌ سه‌رم خه‌ریکه‌ چه‌قۆ ده‌گریت نه‌مه‌نده‌ پرم له‌نيوارانی گورستان و به‌ياتیانی نه‌م مه‌زاتخانه‌يه‌ خه‌ریکه‌ نه‌دریسه‌كه‌م له‌بېر ده‌چینه‌وه‌و

میرزا

وه‌ك چۆن چۆله‌كه‌یه‌ك جوگه‌كه‌ی له‌یاده‌.. ئاه .. ریتا ملیۆنیك چۆله‌كه‌ و وینه‌ و جیژوانی زۆر له‌نیوانمان هه‌یه‌ فیشه‌كیكی پیوه‌نا تفه‌نگیک.. ناوی ریتا چه‌ژنیک بوو له‌ زارم جه‌سته‌ی ریتا زه‌ماوه‌ندیک بوو له‌ خوینم منیش ونبووم له‌ ریتادا، دوو سال .. ئه‌ویش له‌سه‌ر ده‌ستم نوست، دوو سال.. له‌سه‌ر جوانترین په‌رداخ به‌لینماندا و سووتاین له‌ شه‌رابی دوولیان دوو جاریش له‌دايك بووین.. ئاه.. ریتا چه‌ شتیک چاوه‌كانمی له‌ئاست چاوه‌كانت داخست جگه‌ له‌ دوو سه‌رخه‌ و په‌له‌ هه‌وری هه‌نگوینی پیتش ئه‌م تفه‌نگه‌.. هه‌بوو نه‌بوو ئه‌ی بیده‌نگی ئیواره‌ ماهم له‌ به‌ر به‌یاندا دوور هيجره‌تی کرد له‌ چاوه‌ هه‌نگوینیبه‌كاندا شاریش، هه‌موو گورانییبه‌ژه‌كان و ریتاشی رامالی.. له‌نیوان ریتا و چاوه‌كانم.. تفه‌نگیک!

ئاشكراکرد و خودی (ریتای) دۆزییه‌وه، كه‌ ناوی راسته‌قینه‌ی (ته‌مار بن عامییه‌ و) له‌ (به‌رلین) نیشته‌جینیه‌. فیلمه‌كه‌ له‌ فیستیفالی فیلمی ته‌له‌ویزیۆنی جه‌ماوه‌ری پینیه‌خسرا. ریتا، چیرۆکی خۆشه‌ویستییه‌كه‌ كه‌ جه‌نگ به‌سه‌ریدا زال بووه‌ و به‌زاندووویه‌تی، من لیزه ئه‌و شیعهرم وه‌رگه‌تراوه‌ كه‌ له‌پاش په‌یوه‌ندی ریتا به‌ سوپای ئیسرائيله‌وه‌ مه‌حموود ده‌رویش ده‌ینوسیت، به‌ ناوی "ریتا و تفه‌نگ":

مه‌حمود ده‌رویش و نه‌ینی یه‌کی شاره‌وه‌ ..!؟ جه‌مال نوری

له‌نیوان ریتا و چاوه‌كانم.. تفه‌نگیک ئه‌وه‌شی ریتا ده‌ناسی، ده‌نوشتیه‌ته‌وه‌ و نزا ده‌كات بۆ خواوه‌ندیک له‌ چاوه‌ هه‌نگوینیبه‌كاندا من ریتام ماچ کرد ئه‌و كاته‌ی بچووك بوو من له‌یادیشه‌م چۆن پیمه‌وه‌ لكا و جوانترین قژی لوول باسكمی داپۆشی من ریتام له‌یاده‌..

په‌یوه‌ندییه‌کی خۆشه‌ویستی له‌گه‌ل كچیکي جووی ئیسرائیلی، دیارترین چیرۆکی ژیانی مه‌حموود ده‌رویشه‌، كه‌ له‌ شیعهره‌كانیدا به‌ (ریتا) ناوی هیناوه‌. ده‌رویش سه‌ شیعری زۆر جوانی بۆ(ریتا)هه‌یه‌، به‌ناو نیشانه‌كانی "ریتا و تفه‌نگ" و "زستانی درێژی ریتا" و "ریتا خۆشبویم". به‌لام هه‌میشه‌ (ریتا) پرسپاریك بوو كه‌ تا دواى مردنی (ده‌رویش) ئاشكرا نه‌بوو. كه‌س نه‌یده‌زانی (ریتا) كینیه‌، خه‌لكی كوینیه‌، بوونی هه‌یه‌ یان كاره‌كته‌ریكه‌ شاعیر دایه‌یناوه‌. چیرۆكه‌كه‌ به‌م شیوه‌یه‌یه‌، (مه‌حموود ده‌رویش) ئه‌ندامی حزبی كۆمونیستی ئیسرائیلی (راكاح) بوو، گه‌نجیکي بیست سالان بوو، له‌ ئاهه‌نگیكی ئه‌و حیزبه‌دا چاوی به‌ (ریتای) ته‌مه‌ن ۱۶ سال ده‌كه‌ویت كه‌ سه‌ماكار بوو، له‌ویوه‌ خۆشه‌ویستیان ده‌ستپه‌ده‌كات. ریتا له‌ باوكیكی پۆله‌ندی و دايكیكی روسییه‌، له‌ ئیسرائیل ده‌ژیان. به‌لام له‌ جه‌نگی حوزه‌دیرانی ۱۹۶۷ ریتا په‌یوه‌ندی به‌ سوپای ئیسرائيله‌وه‌ ده‌كات له‌ دژی عه‌ره‌ب و (مه‌حموود ده‌رویش)، كه‌سایه‌تی (ریتای) فه‌له‌ستینییه‌كان، كه‌ ئه‌مه‌ پینچه‌وانه‌ی رینچه‌ نیشتمانی و ش ژرښگیزییه‌كه‌ی (ده‌رویشه‌)، ئه‌و جه‌نگه‌ ده‌بیته هۆی جیاپوه‌نه‌وه‌ی (ریتا) و مه‌حموود (ده‌رویش)، هه‌ر له‌و ساله‌دا ده‌رویش (یه‌كه‌م شیعیر بۆ ریتا) ده‌نووسیت، به‌ ناو نیشانی "ریتا و تفه‌نگ"، كه‌ له‌ خواره‌وه‌ ده‌قی كوردی شیعهره‌كه‌م داناهه‌. بۆ یه‌كه‌م جار له‌ سالێ ۱۹۹۵ مه‌حموود ده‌رویش له‌ چاوپیکه‌وتنیکدا ئاشكرايکرد په‌یوه‌ندی خۆشه‌ویستی له‌گه‌ل كچیکي جووی ئیسرائیلیدا هه‌بووه‌، به‌لام نه‌یوت كه‌ (ریتایه‌). له‌ چه‌ندین چاوپیکه‌وتنیش پرسپاریك له‌باره‌ی ریتاوه‌ پرسپاریك له‌ ده‌رویش كراوه‌، به‌لام هیچی له‌سه‌ر ئاشكرا نه‌کردوه‌. سالێ ۲۰۰۸ (ده‌رویش) كۆچی دوايی کرد و ئه‌و چیرۆكه‌ به‌ شاراوه‌ی ماوه‌یه‌وه‌، تا له‌ ۲۰۱۴ وینه‌گه‌ر و ده‌ره‌ینه‌ری ئیسرائیلی-عه‌ره‌ب (ئیبتیسام مه‌راعینه‌) له‌ فیلمیکي دۆکیۆمینتاریدا له‌باره‌ی چیرۆکی ژیانی (مه‌حموود ده‌رویش)، كه‌سایه‌تی (ریتای) و

گۆشه‌ی نهدوب و هونەر

نهلين سهري ساله!

ئىستا جهسته‌ی وشکلاتووم بۆته دارى کاژوو چاوه‌کانیشم به‌کزی نه‌سوتینوو بونه‌ته دوو مؤم. ئەم سنورو ئەوسنور ده‌کەم ئەم دیواو دیوو.. به‌دهوری گۆی زه‌ویدا.. گیتنگل ئەدهم. نه‌ک قه‌لخواردن .. من تنها به‌دهوری نانیکدا.. بابه‌خولئ ده‌کەم.

سه‌ری ساله شه‌قامه‌کان سه‌رخۆشن

بۆنى شه‌مپانیاو شه‌رابوو بۆنى ویسکیان لیدئ.. هر پیکه‌و به‌رپیکى خۆشى ده‌که‌وئ.. دانسه و دیسکۆیه و پۆکی سه‌مای قازانجی گه‌وره‌یه .. له‌ناو فیلا گه‌وره‌کاندا.. هاوپیتم تۆش خه‌وه‌داچله‌کیته له‌سه‌رمادا هه‌له‌له‌رزى له { برۆنکس } له‌ناو کارتونه شه‌ره‌کاندا.

سه‌ری ساله.. شار شه‌وه..

بۆنى { شاو } شه‌هوه‌تى لیدئ.. کیک به‌دهمی په‌که‌وه ده‌که‌ن له‌ناو ماله شوشه به‌نده‌کانى شاری له‌ندهن .. شاو شان. تۆش هاوپیتم ده‌سته‌کانت شه‌قار شه‌قارن سه‌ره‌په‌نجه‌کانت .. توپخ هه‌له‌ده‌ن پۆژان پۆژنابینی.. ئەمشه‌ویش ماندوو خه‌مبارى له‌ناو کانه‌خه‌لوزه‌کان. سه‌ری ساله.. گویم له‌هاواره‌کانى تۆی ئەسمه‌ره .. که ئەلئى نان ئەکه‌نه ده‌ریاوه و گه‌نمیش ئەسوتینن! .. بۆ ئەوه‌ی .. زیاتر زه‌رت هه‌لگه‌پیم. زیاتر پیستم .. به‌ئیسکمدابنوسیوو بمکه‌ن به‌ نمونه‌ی ئینسانیکى برسى .. بۆ ناو مۆزه‌خانه‌ی په‌شى بۆرژواکان .

ئه‌حمه‌د جوانکار

من وه‌ستاوم له‌سه‌ر شه‌قامیک، بئیکارو بئیاره و بئیمال.. سوآکهریکیش ئەببیم له‌وبه‌رى شه‌قام وه‌ستاوه.. شه‌رمه‌زارم، سه‌نتیک شکه‌نابه‌م تا برۆم و بیکه‌مه ده‌ستیوه

Jan Arends

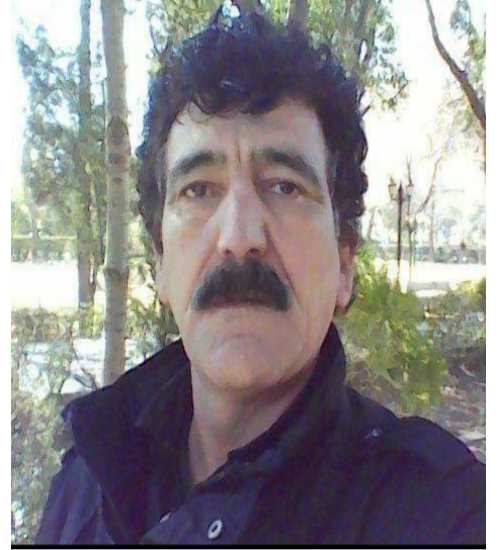
وه‌ رگێزانی : نه‌ حمه‌ د جوانکار

گۆشه‌ی نهدوب و هونەری کرێکاری و پێشکەوتنخواز، گۆشه‌یه‌کی تایبه‌تی بۆپیشه‌وه‌یه که له‌هەر ژماره‌یه‌کدا بابه‌تیکى نهدوبى یان هونەری له‌شێوه‌ی هوناره‌وه، تیكستی نهدوبى، وه‌رگیان، بلاوه‌کاته‌وه، یاخود دیمانه له‌کەل نهدیب و هونەرماندیک یان ناساندنیان ریک ده‌خات..

ناماده‌کرنی گۆشه‌کاوان قادر، هیوا سالی، ده‌کیم میرزا

زه‌مه‌نى شیعرى.. و خه‌ون بینینی شاعیر ..

جه‌مال نوری

نوسینی هه‌سه‌ن هه‌له‌بجیه‌ی بیت، شیوازی نوسینی له‌ریگای ویناو هیماو و وه‌سف و بونیادی خه‌یال له‌سه‌ر به‌نماى واقع له‌ ده‌قه‌کانی هه‌سه‌ندا پشتی پنبه‌ستراوه، واته خه‌یال و دنیای خه‌ونی شاعیر په‌نگدانه‌وه‌ی واقع بووه، نه‌ک ئەپارتمانیک بیت له‌ خه‌یالیکی موجه‌ره‌د که ئەمه به‌ شنه‌بایه‌ک هه‌ره‌س ده‌هینی، که‌واته ئیستا تیگه‌یشتین، دنیای خه‌یال و خه‌و لای هه‌له‌بجیه‌ی پاشخانیکى واقعی هه‌یه، ئەمه له‌لایه‌ک له‌لایه‌کی تره‌وه سه‌ربوره‌و یادو یادگاری و چۆنیتی و چه‌ندیتی جموجۆل و چالاکیه‌کانی شاعیر له‌ناو سیاقی میژوووی روداوو گۆرانکاریه‌کاندا که‌خودی شاعیر کاره‌که‌تیه‌کی ئەکتیف بووه تیایدا له‌ناو ئەوسای زه‌مه‌نی هه‌لسورانندی بۆ به‌ده‌سته‌پێتانی گۆرانکاریه‌کان له‌ناو کۆمه‌لگه‌کە‌ی، هه‌ولیداوه. کاتیکیش له‌زه‌مه‌نی ئیستایدا سه‌ره‌نجام ده‌یه‌وئ جۆریک له‌به‌راوردکاریه‌ک ئەنجامیدا له‌نیوان دو‌الیزمی دو‌وزه‌مه‌ن ئەوسا و ئیستا، ده‌بینی به‌هیچ شیوه‌یه‌ک هاوکیشه زه‌مه‌نیه‌که هاوسه‌نگ نییه و تایی ته‌رازووی ئەوسا له‌ئیستای قورستر و سه‌نگین تره ، که بۆخۆی شاعیر پراو پره له‌چیرۆک گه‌لیک له‌سه‌ربوره‌ی ژبان و تیکۆشان و قوربانیدانی زۆری له‌کسه‌ نزیک و هاو‌پیکانی که‌بۆ زه‌مه‌نی ئیستا پێشکه‌شیان کردوه، به‌لام زه‌مه‌نی ئیستا نه‌ک قه‌ره‌بووی کۆششی ئەو کاره‌که‌ترانه‌ی که له‌ئەوسادا هاو‌پیی شاعیر بوون، له‌ زه‌مه‌نی ئیستادا نه‌یکردۆته‌وه، بۆیه هه‌سه‌ن هه‌له‌بجیه‌ی له‌خۆرا نییه که بلیت؛

شهو بوون، بۆ مرۆف، زه‌مه‌نی ئارامی و پشودانی جه‌سته‌یی و هیمنی و بیده‌نگیه‌کی قولی مرۆفه بۆ رامان. به‌پێچه‌وانه‌شه‌وه پۆژه، به‌ر ئەنجامی تیکرژان و هه‌له‌په و فرت فیل و درۆ و چاوچنۆکی .. هتد له‌کاتیکدا، پئویست بوو پۆژیش به‌هه‌مان شیوه‌ی شه‌و مایه‌ی جیکه‌وته‌ی ئارامی و هیمنی و رامانی دنیا‌بینینی جوان بوایه، بۆیه هه‌له‌بجیه‌ی ده‌لیت

پۆژه‌کانیش وه‌ک شه‌وه‌کان شه‌و بوایه، ئەم به‌کاره‌ینانه‌ی هه‌سه‌ن هه‌له‌بجیه‌ی بۆ شه‌و و به‌م قۆرمه، جیای ده‌کاته‌وه له‌شاعیرانیک که شه‌و به‌سه‌رچاوه‌ی ته‌نیایی و خه‌م و داپران وه‌سف ده‌که‌ن . دواتر به‌رده‌وام ده‌بی ده‌لیت (عه‌ده‌م بایه، ئەوه‌ی که‌بووه پرویداوه هه‌تا که‌سه‌مان، مه‌رگی که‌سه‌مان نه‌دیبايه ..)

پۆژه‌کان به‌شیوه‌ی شه‌و کاته‌کانی راگۆزه‌ر ده‌بیت له‌ئارامی و هیمنی و راماندا ..

له‌ئەنجامی ئەم شیکاره‌و سه‌لماندنه ده‌گه‌ینه ئەو راستیه به‌لگه نه‌ویسته‌ی که‌زه‌مه‌نی شیعرى بۆ ئەم شیعره‌ی هه‌له‌بجیه‌ی ئەم زه‌مه‌نه‌ی په‌تای کۆرۆنايه که شاعیر تیایدا ئەم ده‌قه‌ی تیانوسیوه .

۲----

نیسانی - ۲۰۲۰ جه‌مال نوری

هه‌ولیداوه. کاتیکیش له‌زه‌مه‌نی ئیستایدا سه‌ره‌نجام ده‌یه‌وئ جۆریک له‌به‌راوردکاریه‌ک ئەنجامیدا له‌نیوان دو‌الیزمی دو‌وزه‌مه‌ن ئەوسا و ئیستا، ده‌بینی به‌هیچ شیوه‌یه‌ک هاوکیشه زه‌مه‌نیه‌که هاوسه‌نگ نییه و تایی ته‌رازووی ئەوسا له‌ئیستای قورستر و سه‌نگین تره ، که بۆخۆی شاعیر پراو پره له‌چیرۆک گه‌لیک له‌سه‌ربوره‌ی ژبان و تیکۆشان و قوربانیدانی زۆری له‌کسه‌ نزیک و هاو‌پیکانی که‌بۆ زه‌مه‌نی ئیستا پێشکه‌شیان کردوه، به‌لام زه‌مه‌نی ئیستا نه‌ک قه‌ره‌بووی کۆششی ئەو کاره‌که‌ترانه‌ی که له‌ئەوسادا هاو‌پیی شاعیر بوون، له‌ زه‌مه‌نی ئیستادا نه‌یکردۆته‌وه، بۆیه هه‌سه‌ن هه‌له‌بجیه‌ی له‌خۆرا نییه که بلیت؛

بۆیه، ده‌خوازی، ئەم زه‌مه‌نه‌ی ئیستای که‌له‌هه‌ناوی زه‌مه‌نی ئەوسایدا له‌دایک بووه، خه‌و بیت،

چون ئەم زه‌مه‌نه‌ی ئیستای نه‌یتوانیوه پارسه‌نگی زه‌مه‌نی ئەوسای بۆ بکاته‌وه ..

کاتیکیش ده‌لیت؛

پۆژه‌کانیش وه‌ک شه‌وه‌کان، شه‌و بوایه ..

هه‌سه‌ن هه‌له‌بجیه‌ی شاعیر و ناسراوی ناو دنیای کتیب و خویندنه‌وه.. به‌پێچه‌وانه‌ی زۆرینه‌ی زۆری له‌شاعیران، کاتیک شه‌و له‌ده‌قه شیعریه‌کدا ته‌وزیف ده‌کات، شه‌و ناکاته زه‌مه‌نی خه‌م و ته‌نیایی و گۆشه‌گیری، وه‌ک ئەوه‌ی له‌شاعیرانی زه‌مه‌نی پێشتر ئیستاشدا شه‌و به‌ فیگه‌ریکی لیوان لیو له‌خه‌م و بیزاری وه‌سف کردوه، به‌لکو لای هه‌سه‌ن هه‌له‌بجیه‌ی ده‌خوازیت پۆژیش ببیته شه‌و و وه‌ک شه‌و زه‌مه‌نی پۆژیش پێکرایه ..

وه‌ک له‌م به‌یته شیعره‌یدا ده‌لیت:

(ئای چ ده‌بوو ئەوسا و ئیستا خه‌و بوایه

پۆژه‌کانیش وه‌ک شه‌وه‌کان،

شه‌و بوایه..)

بۆ شیکردنه‌وه‌ی ئەم به‌یته شیعریه‌ی شاعیر هه‌له‌بجیه‌ی، ده‌بیت به‌وردی له‌ناو سیاقی زه‌مه‌ن و میژوووی ئەم شیعره‌دا ئیستیک بکه‌ین ..

چون تا زه‌مه‌نی شیعرى ئەم ده‌قه ده‌ستنیشان نه‌که‌ین، ناتوانین، پۆژه‌کانی شاعیر بکه‌ینه شه‌وو، زه‌مه‌نی میژوووی روداوه‌کانی شاعیر که‌تیایدا حزوری هه‌بووه، بکه‌ینه خه‌و، وه‌ک شاعیر خۆی هیواى وایه، ئەو روداوانه‌ی رویانداوه و خودی شاعیر پۆلی سه‌ره‌کی له‌ سنوری چالاکیه کۆمه‌لاتی و سیاسى و ئابوری و فره‌هنگی و کلتوریه‌کاندا تیایدا گێراوه، پێی وایه، چ ده‌بوو خه‌و بوایه ؟

هه‌له‌به‌ته ده‌بیت ده‌ستنیسانی سايكۆلوجیه‌تی شیعرى لای شاعیر دیاری بکه‌ین بۆئه‌وه‌ی له‌ مه‌فهوم و چه‌مکی فه‌لسه‌فه‌ی خه‌و بینین و که‌ینونه‌ی شاعیر بکه‌ین، گه‌ر خوینەر ئاگای له‌زمانی

جھیلی رھزایی: مہلا بہ شیر دوینی بہ ریش و پشم و عمامہ و فتواک دہدا، نمرو بہ قات و بویاخ و ریشی دروینہ کراوہ و پوستی بالاک ہئیہ لہ حکومتی عیراق. نگہر رۆژیک یاساک ئینسانی سەرور بیت، زۆربہک ئوانہک کہ نمرو لہ دەسلاتن راپیچی دادگا دەکرین.

**دیمانہ لہ گہل جھیلی رھزایی بہ بۆنہک ۲۲ ھەمین سالیادی تیرۆرک ھاوڕێیان شاپور عەبدولقادر و
قابیل عادل دا**

شاپور ئەگەر بەم نەفەسە بەردەوام بیت لە
خەبات و کاری حزبی، کۆنگرەدی داھاتو دەبی
بە سکریتیری گشتی حزب، لە ولامدا وتی:
"سکریتیری گشتی حزب چییە؟ من ھاووم
شۆرشێ کرێکاری بەرێخەم".

بە زمانیکی سادە و رەوان و بە تیشک
خستەسەر ژبانی رۆژانەدی خەلکی کرێکار و
زەحمەتکەش جیاوازی چینیایەتی و خەباتی
چینیایەتی رون دەکرەوہ بۆ ھاوڕێانی بەشی
چەکداری حزب، بە ھەلسوکەوتی سادە و
ساکار فیزی جۆریکی تر لە داب و نەریتی
دەکرین کہ زۆر جیاواز بو لەوہی کۆمەلگە.

**بۆپیشەوہ: لاتان وایە چۆن دەکریت
تۆمەتبارانی ئەو کردوہ تیرۆریستی و نەخشە
دارێژەرانە بەسزای یاسایی خۆیان بگەن؟**

جھلیل رھزایی: لە چوارچۆیەدی ئەم نێزام و
دەسلاتە عەشیرەتی و ناداپەرەوانەدی پارٹی
و یەکیەتی ئەستەمە حەقانیەت کە یاسیکی لەم
چەشنە بسەلمینیت. ئەم شەراکەتە مافیایەدی کە
دەستی بەسەر کوردستاندا گرتوہ بە شیوازیکی
ئاراستەکراوہ کە سکالا کردن لە مەحکەمە
وہک ئەوہ وایە کە شەکو لە کور بکەیت لە

دەستەویەخە بوو. ھیزە ئەمنیەکانی ھەولیز بە
چری چاودیری ھەلسورانی ئەوانیان دەکرد.

دووم، ئەوان لە سنوری دەسلاتاری پارٹی
و لە جەرگە شاری ھەولیز و لە دوا دیفتوای
مەلابەشیر بۆ کوشتن کۆمۆنیستەکان، تیرۆر
کران. بەرای من ئەگەر دەست و پەیوەندەکانی
پارٹی دیموکراتی کوردستانی عیراق خۆشیان
راستەوخۆ دەستیان نەبوینت، ئەوا بانگەشەدی
میدیا و راگەیانندەکان لە سەر فتواکەدی
مەلابەشیر و کەمتەرخەمی ھیزە ئەمنیەکان رۆ
خۆشکەر بوون بۆ ئەو کارە تیرۆریستیە.

سینھەم، لە دوا کارەساتەکەش سیستەمی
ئەمنی و راگەیانندن و خەسەخانەش وەکو
پۆلیست ھەنگاویان نەنا و بە پشتگوێخستن
ھەنگاویان نا، بۆیە ئەو کارەساتە ھیندە قول و
ھەتا ئیستاش زۆر بە نارونی ماوہتەوہ.

**بۆپیشەوہ: چ بیرەوہریەکی تاییەتیان لەگەل
ھاوڕێیان شاپور یان قابیل ھەییە؟ جھلیل
رھزایی:** لەو ماوہ کورتەدی کە ھاوڕی شاپور
لە نزیکەوہ لەگەل ئیمە بوو، من زۆر شتی لێوہ
فیر بووم، میتۆدی خەباتی شاپور تاییەتی و
سەرنجراکتیش بوو بۆ من، رۆژیکیان پینوت

بۆپیشەوہ: شاپور و قابیل، لەلایەن بانیدیکی
ئیسلامیەوہ تیرۆکران، بەلام لە ژیر سایەدی
دەسلاتی پارٹی و ژینگەیکە کە پارٹی سازی
کرد بوو، لاتان وانییە کە پارٹیش بەشدارە لەو
کردوہ تیرۆریستیەدا؟

جھلیل رھزایی: یەکەم، دەسلاتاری ھەولیز
ھەرگیز خۆشحال نەبوون لە وجودی حزبی
کۆمونیستی کرێکاری لە ھەولیز بە بەردەوامی
ھەولیان دەدا بەناوی یاساوە سەریشەیان
دروست دەکرد بۆ حزب و جەریدەکان حزب و
رێکخراوہ جەماوہرییەکان، مەیدانی ھەلسورانی
ھاوڕێیان شاپور و قابیل لە ھەولیز و لە ژیر
دەسلاتاری پارٹی بوو، نوکی ریمی خەباتی
ئەوان دەمیک بوو لە دلی بەرپرسیانی ھەولیز
چەقیبوو، ریکخستنی ناپەزایەتیە
جەماوہرییەکانی ئەوان، کۆبوونوہ و کەرنەفالی
یەکی ئایار و ھەشتی مارس و ریکخستنی
کرێکاران و بیکاران و لەشکری چەساوہ و
خەلکی برسی ھەموو رۆژیک ئاسایش و
ئارامشی لە کورسی دەسلاتی ھەولیز
بزواندبوو. بەرەبەرکانی و شەری شاپور و
قابیل لەگەل دەسلاتاران بە شیوہی ئاشکراو

**حکومەتی ھەریمیش
بیدەربەستە لە وەلامدانوہ بەدابینکردنی
گوزەرانە خەلک بەتاییەت ھەژاران. چۆن ئەم
بەراوردە دەکەن.**

شاخەوان شۆرش: گیانبەختکردووان شاپور و
قابیل لەنزیکەوہ لەگەل ئازارەکانی نەدار و
لیقەوماوان دەژیان، وەکو دوو مروؤفی خاوەن
بەرپرسیاری بەپۆستی زانی لەنەبوونی و
بارودۆخی نالەباری ئاوارەکان بیدەنگ نەبن،
گرنگی بە کیشەکانیان بدن و داخوایەکانیان
بگەییەننە دەسلاتی شەقوشیری کوردی کە
دەستیان بەسەر سەرچاوەکانی داھاتی
کوردستاندا گرتبوو و لەئاست بژۆی خەلکیدا
بەرپرسیاربوون. ئەوسا باشوری کوردستان
خاوەنی دەیان کۆنتراکتی نەوتیش نەبوو و
سەرمايەدارەکان بازاریان کز بوو. ئیستا چینی
کەمدەرەمەت و نەدار بەگشتی ژمارەیکە زۆر
پیکدەھینن، جگەلە دانیشتوانی کوردستان
ژمارەیکە زۆر ئاوارەش ھەن. لە باشوری
کوردستاندا دەیان ھەزار ئاوارەدی ئیزدی ھەن
کە لە تاوانی گەلکوژی شەنگال و دەوروبەری
رزگاریان بوو و ئیستا دوور لە زیدی خۆیان
ئاوارەن و لە تراوما دی دای گەلکوژی دەژین.
ھەروہا دەیان ھەزار ئاوارەدی رۆژئاوای
کوردستان ھەن کە لە ھیرشی پاکتاوی
تورکیای فاشیست رزگاریان بووہ و پەنایان

لای باوک، کەس ناتوانیت ھیچ کەسیک
بجولینت ئەگەر لەبەرژوہند خۆیان نەبیت.

مەلا بەشیر باشترین مەحەکە بۆ ھەلسەنگاندن
پیکھاتەدی دەسلات لە کوردستان و عیراق،
تیرۆریستیکی درندە و بی ھوسار رۆژ
لەدوا رۆژ پلەو پایەدی بەرز دەکریتەوہ بەبی
ئەوہی ھیچ وەستانیک لەسەر کارنامەدی ئیستا
و رابردوی بکریت، مەلا بەشیر دوینی بە ریش
و پەشم و عمامەوہ فتوای دەدا، ئەمرو بە
قات و بویاخ و ریشی دروینە کراوہوہ
پوستی بالای ھەییە لە حکومتی عیراق. ئەگەر
رۆژیک یاسای ئینسانی سەرور بیت، زۆربەدی
ئەوانەدی کە ئەمرو لە دەسلاتن راپیچی دادگا
دەکرین.

باشترین چارە ئەوہیە خەبات بکەین بۆ
پامالینی ئەمانە و دامەزراندنی ئەو شۆرشە
سۆسیالیستیەدی کە شاپور لە پیناویا گیانی
بەختکرد. شاپور و قابیل دوو ریبواری ئەو
بەرەنگاریەن، کە پیناویە بە درێژی میژوو
سیستەمی کۆمەلگەدی چینیایەتی نامۆ بووہ بە
ناخی مروؤف و لەسەر چەوساندنەوہدی
ئینسانەکان و دەستدریژی بۆ سەر سروشت و
سەرچەم بونەوہرەکانی تر دامەزواوہ.
ھاوتەریب لەگەل ئەم نێزام ناپەزایەتی و
وردی شۆرشگێرانە ھەبووہ و ھەزاران کەس
لەم پیناوەدا گیانیان بەختکردوہ، قابیل و
شاپور دوان لەوانەن. ھیچ دادپەرەریەکی ناو
ئەم سیستەمە ناتوانیت خەسارەدی گیان
لەدستدانی ئەوان پرکاتەوہ، تەنھا بە شۆرش
کۆمونیستی دلی ئیمە ئەسەرەویت، ئەوکاتەش
یادی قابیل و شاپور و سەرچەم
گیانبەختکردوان بەرز رادەگرین.

خیرخوایەکانی دەسلاتی خیلگەرا بێن
یارمەتیان پینگەییەن.
ئەو کیشەییە نەتەنھا کیشەدی چینی کرێکاران و
کەمدەرەمەتی کوردستان، ئەوہ کیشەدی ھەموو
کۆمەلگەدی کوردستان، کە پۆلیستە
دامەزراوانە و لە ئاستی دەولەتدا چارەسەر
بکریت، پەرلەمان بودجەدی تاییەت تەرخان
بکات و پەسندکات، وە ھاوکاری ناکایی
بگەییەندریتەخەلک. کە ئەوہ روونادان بەلگەدی
ئەوہیە ئەو بنەما دامەزراوہی و دەولەتیە نییە
و بزەر. ھاوکاری بیکار و کەمدەرەمەتان
خیرنییە بەخەلکی بکەن، چونکە لەداھاتیکەوہ
دیت کە ھی خەلک خۆیەتی. ئەگەر پارته
بەناوچەپەکان لەترسی مووچەکانیان ناویرن
داخوایەکانی خەلکی کەمدەرەمەت و ئاوارەکان
بەرزکەنەوہ، بیگومان پۆلیستە رەگەرپیکراو و
رێکخراوہ کرێکاریەکان و پیشەییەکانی مافی
مروؤف بیدەنگی لێنەکەن و داواکانی ئەو چینی
پەراویزخراوہدی باشوری کوردستان
بەرزکەنەوہ و وەکو گیانبەختکردووان شاپور
و قابیل خەباتیان بۆ بکەن.

رێککەوت: ۱۳/۴/۲۰۲۰

دارزیندراوہ. پۆلیستە جەختی لەسەر بکریتەوہ
کەوا بەرزکردنەوہدی داواکارییە سەرەتاییەکانی
خەلکی کەمدەرەمەتی کوردستان لەئەستۆی
ھەر پارت و ریکخراویکە کە خۆی بەپارێزەری
راستەقینەدی چینی کرێکاران و کەمدەرەمەت و
ھەژاران و ئاوارەکان دەزانیت. لەساتوکاتیکی
ئەوھادا بیگومان ئەو بۆشاییە گەورەییەمان
دەکەویتەبەرچاوە کە بنەمانی کەسانی چالاک
و وەکو گیانبەختکردووان شاپور و قابیل
دروستبووہ.

دیارە لەگەل بوونی ئەو راستیەدی کەوا
کرێکاران و کەمدەرەمەتان بەبی بوونی کار
ناتوانن گوزەران بکەن، وە پۆلیستی ناچاربیان
بە ھاوکاری دەسلاتاران ھەییە، بەلام
دەسلاتی ھەریم ھیچ بەرنامەیکە ھاوکاری
بۆ ئەو خەلکە پی نییە! سەرانی دەسلاتی
ھەردوو بەرەدی زەرد و سەوز خاوەنی
ملیارەھا دۆلارن کە لەداھاتی دزراوی گەل
بەییەکەوہیان ناوہ، مانگانە بەدەیان و رەنگە
سەدان ملیۆن دۆلار دەدەنە کۆمپانیایا
بیگانەکانی دەرھینانی نەوت، بەلام بۆ
چینیەژارەکەدی کوردستان دەستیان بەتالە و
ھیچیان پی نییە! گەل سامانە سروشتیەکەدی
لەلایەن سەرمايەدارەکانەوہ دەدزرت، بەلام
دەبی لەبرسان و بەزەقی چاویان چاوەروان
بن، بەلکو ئەوہ دونیایە دەزگا ساختە

له تیف فاتیح: دهسه لاتی کوردی تا ئیستا نهیتوانیوه له سه ر ئاستی دنیا پرسى ئه نفال و جینۆساید پیناسه بکات، ته نانه ت ناوه نده گه وره کانی مافی مروّف له دنیا دا نازان داخوا عومهری خاوه ر ژنه یان پیاو!

دیمانه ک بۆپیشه وه له گه ل رۆژنامه نووس و نووسه ر و شاره زا له بواری ئه نفال، له تیف فاتیح فه ره ج له ۳۲ هه مین سالیادی ئه نفال دا

قوربانیه کانی ش لاره خوارو بیدهنگ و بی هه ست و خوست کراون.

بۆپیشه وه: حزبه کانی کوردستان هه موو سالیک له یادی تاوانی ئه نفالدا، ده یان به لێن ده دن، تا ئیستا چی کراوه بۆ که س و کاری ئه نفال کراوه کان و ژیان و گوزهرانیان؟

له تیف فاتیح: رهنگه ئه م پرسیاره له چوار چیه ی وه لامه کانی تر دا درابیته وه، له بهاره ی ئه وه وه که بۆ ژیان و گوزهرانی قوربانیه کان چی کراوه؟ مووچه و خانوو به س نین بۆ قوربانیه کان، مووچه و خانوو هه ندیک جار مروّف له خۆخواه نی ده خه ن، نه ک ئه وه له په ل و پۆی ده خه ن. بۆیه به باوه رپی من که باس له ژیان و گوزهران ده کریت، قسه له ئارامی و دلنای و ئاسایشی مروّفه کان ده کریت، قسه له سه ر کوشتنی ترس و نیگه رانی ده کریت له ناخیاندا، به وه ی که جاریکی تر ئه وان ناکه ونه وه به ر هه ره شه ی جینۆساید، من باوه رم وایه ژیان و گوزهران په یوه ندی به خۆ خواه نی و ئازادیه وه هه یه. ئه وان هیشتا هه یچ په کتیک له و دوو خاله یان به ته واوه تی بۆ ده سه ته به ر نه بووه، نه خواه نی شوناس و ناسنامه ی خۆیان، نه ئازادن به و مانایه ی له کوت و به ندی ئه وان تر ده رچووبن.

له تیف فاتیح فه ره ج
1970 که رکوک

به رپرسیاره تی هه قیقی له ئه ستۆی عیراقدا ئه وه یه خۆی له و تاوانانه بیبه ری نه کات، و ده سه ته ردارى ئه وه ش بیته که کی زۆرینه یه ده بیته ئه و زپباوکی هه موو ئه وانى تر بیته .

بۆپیشه وه: که س و کاری قوربانیا نی ئه نفال، ده بی چۆن مامه له له گه ل که یسی ئه نفال و

به جینۆساید بناسرین، ریگای گه لی دواکه وتوانه و بی ناوه رۆکن. کورد ئیستا نهیتوانیوه له سه ر ئاستی دنیا پرسى ئه نفال و جینۆساید پیناسه بکات، ته نانه ت ناوه نده گه وره کانی مافی مروّف له دنیا داخوا عومهری خاوه ر ژنه یان پیاو! نازان له ئه نفالدا بۆ نمونه له گوندىکی وه ک جه له مۆرد زیاتر له ۴۰۰ که س به گه وره

بۆپیشه وه: له ئاستی فه رمی و نیو ده وه له تیدا، چ هه نگاویکی به رجه سه ته نراوه، بۆ قه ره بووکرده وه ی که س و کاری قوربانیا نی ئه نفال و هه ره ها هه له بجه؟ بۆ به سزا که یاندى تۆمه تبارانی ئه و تاوانه؟ بۆ به جینۆساید ناساندنی؟

له تیف فاتیح: به باوه رپی من قسه له سه ر

به باوه رپی من قسه له سه ر قه ره بووکرده وه ده کریت، قسه له گیزانه وه بۆ نیو ژیان ده کریت، گیزانه وه بۆ نیو ژیان به و مانایه ی ئه و بۆشاییانه ی له ئاکامی تاوانه که یان جینۆسایده که دروست بوو تا راده یه ک پرپرکریته وه. یانی مروّف برینه کانی به و راده یه سارپژ بکریت که هه ست بکات ئه وه ی له ده ستی چوه، نه بووه ته برینیکی هه میشه یی، ئه مه پیویستی به دادوه ری له به رامبه ر جینۆسایدی ئه نفال و هه له بجه، هه یچ جوړه دادوه ری که ئاکاری به رپوه نه چوه، ئه وه ی له به غداش له دادگای بالای تاوانه کانی به عس به رپوه چوو، تیکه لکردنی زۆر دۆسیه و بابه ت بوو، ئاکامه که شی به نیوه ناچلی مایه وه. واته دادوه ری نه هاته دی و قوربانی نه گه راپیه وه بۆ نیو ژیان. تو پرwane یه ک جاش و موسته شار و چه ته ی به عس لانی که م له کورده کان، له وانى ئیستا کورهی له به ردلانی حزبه زله کانی کوردستان درانه دادگا؟ یان لانیکه م داواى لیبوردنیا ن کرد؟ جاش و موسته شاره کانی کورد به لگه وینه و قسه و زۆر دۆکیومینتی تر هه ر له نیو رۆژنامه کانی به عسا هه یه له سه ریا ن! من بۆخۆم ده یان به لگه نامه م لایه له و باره وه، نه ک هه یچیان لپرسینه وه یان لینه کرا، بگره هه ندیکیان ژیا نیان زۆر باشتکره له سه ره ده می به عس! ئه وانه ئیستا زۆر به یان به قه ولی کورد پیاو ماقول و خاوه ن دیوه خان و پۆله ی به ئه مه کی حزبی کوردین!

قوربانیه کانی بکه ن؟

له تیف فاتیح: که س و کاری قوربانیه کان ته واوی ئازادی و بوونیان لیسه ندراره ته وه، به و مانایه ی ئه وان له شوینه زای خۆیان هه لکه نراون، له خه لکیکی به ره مه مپین و ئیشکه ره وه بوونه ته خه لکیکی به رخۆرو چاو له مووچه، مووچه یه ک که ناکاته هه یچ له به رانه بر قوربانیه کانیان. به لام واکراوه به جوړیک به منه ت پیا نیدریت که ناچار چاوه نواری ئه و

و بچووک و که مه ندام و ناتهن دروسته وه به رسته مکاریه که که وتوون؟

بۆپیشه وه: لاتان وایه ده بی چ بکریت، بۆ ئه وه ی تاوانکاری له شیوه ی ئه نفال و هه له بجه... دووباره نه بیته وه؟ ده وه تی عیراق له و باره یه وه چی ده که ویته ئه ستو؟

له تیف فاتیح: هه لبه ت بۆ ئه وه ی جینۆساید دوو باره نه بیته وه، ده بیته ئاوه زی باوکسالاریانه ی نه ته وه ی سه ره ده ست گۆرانی ریشه یی به

قهره بووکرده وه ده کریت، قسه له گیزانه وه بۆ نیو ژیان ده کریت، گیزانه وه بۆ نیو ژیان به و مانایه ی ئه و بۆشاییانه ی له ئاکامی تاوانه که یان جینۆسایده که دروست بوو تا راده یه ک پرپرکریته وه. یانی مروّف برینه کانی به و راده یه سارپژ بکریت که هه ست بکات ئه وه ی له ده ستی چوه، نه بووه ته برینیکی هه میشه یی، ئه مه پیویستی به دادوه ری له به رامبه ر جینۆسایدی ئه نفال و هه له بجه، هه یچ جوړه دادوه ری که ئاکاری به رپوه نه چوه، ئه وه ی له به غداش له دادگای بالای تاوانه کانی به عس به رپوه چوو، تیکه لکردنی زۆر دۆسیه و بابه ت بوو، ئاکامه که شی به نیوه ناچلی مایه وه. واته دادوه ری نه هاته دی و قوربانی نه گه راپیه وه بۆ نیو ژیان. تو پرwane یه ک جاش و موسته شار و چه ته ی به عس لانی که م له کورده کان، له وانى ئیستا کورهی له به ردلانی حزبه زله کانی کوردستان درانه دادگا؟ یان لانیکه م داواى لیبوردنیا ن کرد؟ جاش و موسته شاره کانی کورد به لگه وینه و قسه و زۆر دۆکیومینتی تر هه ر له نیو رۆژنامه کانی به عسا هه یه له سه ریا ن! من بۆخۆم ده یان به لگه نامه م لایه له و باره وه، نه ک هه یچیان لپرسینه وه یان لینه کرا، بگره هه ندیکیان ژیا نیان زۆر باشتکره له سه ره ده می به عس! ئه وانه ئیستا زۆر به یان به قه ولی کورد پیاو ماقول و خاوه ن دیوه خان و پۆله ی به ئه مه کی حزبی کوردین!

هه لبه ت بۆ ئه وه ی جینۆساید دوو باره نه بیته وه، ده بیته ئاوه زی باوکسالاریانه ی نه ته وه ی سه ره ده ست گۆرانی ریشه یی به سه ردا بیته. هه رچه نده بۆ خۆم ئه مه زۆر به زه حمه ت ده بیتم، ئاوه زی ده سه لاتداری ئه م ناوچه یه به ئاسانی ناگۆریت. که واته ده بیته بیر له جوړیکی تر له دراوسییه تی و پیکه وه ژیا نی ئاشتیانه بکریته وه، تا ئه و بیر کردنه وه یه هه بیته که عیراق ده بیته به و جوړه بمینیته وه و عه ره ب به و ئاوه زه وه حوکمی بکات و له و سه ره وت و سامانه ش که هه یه به یه کسانى نه دریته هه مووان و هه میشه مافیا و چه ته ی پاره دروست بکریت، مه ترسی دووباره بوونه وه ی جینۆساید هه ر هه یه، به تابه ت ئه و ئاوه زی نه ته وه گه ری کویرانه یه ی که به شیک له عه ره ب به رانه بر ئه وانى دیکه هه یانه، و نه رخ بۆ تاکه کان وه ک هاوولاتی دانانریت و جیاکاری شیعه و سونه و کورد و تورکمان و عه ره ب و ئه وانى ترده کریت.

زیاتر له 50 کتیب و نامیلکه ی له بواری جیا جیادا هه یه.

له ده ره وه و ناوه وه ی ولات به شداری ده یان کونفراس و میتینگى له بواری مافی مروّف و جینۆساید کردوه.

ئهن دامی ده سه ته ی نو سه ران و سه رنوسه رو خاوه ن ئیمتیازی چه ند رۆژنامه و گوڤارو بلاو کراوه یه ک بووه له وانه

" ئاران ، ئه نفال ، دۆز ، که رکوک ، که رکوکى ئه مپۆ و هه تادوا یی "

ده سه لاته بن، جا ده سه لاته که کوردی بیته یان عیراقی. ده سه لاتداریان به جوړیک ئه و خه لکه یان بار هیناوه که گوايه ئه وه به هیمه تی ئه وان به ده سه ته اتوه، ئیستا که س و کاری قوربانیه کان له ژیا ندان، یانی منه تباریه که ئاوه ژوو بوته وه، له بری ئه وه ی قوربانی منه ت بکات به سه ر ئه واندا که ئه رکیانه بیگێر نه وه بۆ نیو ژیان، که چی ئه وان منه ت به سه ر قوربانیه که دا ده کن .

له دۆخیکی ئاوادا قوربانی وه ک زه رنه قوته هه ر ته نها فیری ئه وه ده کریت چۆن ده مبه کاته وه بۆ ئه وه ی خۆراکی مه ره و بژی بدریتى، نه ک ماف و قه ره بووکرده وه ی ئاکاری، له راستیدا له ری مووچه وه، له ری ئه و که وى کردنه وه که هه یه که س و کاری

سه ردا بیته. هه رچه نده بۆ خۆم ئه مه زۆر به زه حمه ت ده بیتم، ئاوه زی ده سه لاتداری ئه م ناوچه یه به ئاسانی ناگۆریت. که واته ده بیته بیر له جوړیکی تر له دراوسییه تی و پیکه وه ژیا نی ئاشتیانه بکریته وه، تا ئه و بیر کردنه وه یه هه بیته که عیراق ده بیته به و جوړه بمینیته وه و عه ره ب به و ئاوه زه وه حوکمی بکات و له و سه ره وت و سامانه ش که هه یه به یه کسانى نه دریته هه مووان و هه میشه مافیا و چه ته ی پاره دروست بکریت، مه ترسی دووباره بوونه وه ی جینۆساید هه ر هه یه، به تابه ت ئه و ئاوه زی نه ته وه گه ری کویرانه یه ی که به شیک له عه ره ب به رانه بر ئه وانى دیکه هه یانه، و نه رخ بۆ تاکه کان وه ک هاوولاتی دانانریت و جیاکاری شیعه و سونه و کورد و تورکمان و عه ره ب و ئه وانى ترده کریت.

قهره بووکرده وه ده کریت، قسه له گیزانه وه بۆ نیو ژیان ده کریت، گیزانه وه بۆ نیو ژیان به و مانایه ی ئه و بۆشاییانه ی له ئاکامی تاوانه که یان جینۆسایده که دروست بوو تا راده یه ک پرپرکریته وه. یانی مروّف برینه کانی به و راده یه سارپژ بکریت که هه ست بکات ئه وه ی له ده ستی چوه، نه بووه ته برینیکی هه میشه یی، ئه مه پیویستی به دادوه ری له به رامبه ر جینۆسایدی ئه نفال و هه له بجه، هه یچ جوړه دادوه ری که ئاکاری به رپوه نه چوه، ئه وه ی له به غداش له دادگای بالای تاوانه کانی به عس به رپوه چوو، تیکه لکردنی زۆر دۆسیه و بابه ت بوو، ئاکامه که شی به نیوه ناچلی مایه وه. واته دادوه ری نه هاته دی و قوربانی نه گه راپیه وه بۆ نیو ژیان. تو پرwane یه ک جاش و موسته شار و چه ته ی به عس لانی که م له کورده کان، له وانى ئیستا کورهی له به ردلانی حزبه زله کانی کوردستان درانه دادگا؟ یان لانیکه م داواى لیبوردنیا ن کرد؟ جاش و موسته شاره کانی کورد به لگه وینه و قسه و زۆر دۆکیومینتی تر هه ر له نیو رۆژنامه کانی به عسا هه یه له سه ریا ن! من بۆخۆم ده یان به لگه نامه م لایه له و باره وه، نه ک هه یچیان لپرسینه وه یان لینه کرا، بگره هه ندیکیان ژیا نیان زۆر باشتکره له سه ره ده می به عس! ئه وانه ئیستا زۆر به یان به قه ولی کورد پیاو ماقول و خاوه ن دیوه خان و پۆله ی به ئه مه کی حزبی کوردین!

سه لاج گه رمیانی: نه گه سهدام له سونگه ئایدیولۆجی ناشینالیزمی عه ره بییه وه تاوانی دژ به کوردی نه بنجامداییت، خو ئیستا دهسه لات به دهستی کورده وهیه و نه بینین خه لگی کوردستان له چی دۆخیکدا زیان به سه ره نه بهن...

دیمانه ک بوپیشه وه له گه ل نووسه ر و شاره زا له بواری نه نفال جینۆساید، سه لاج گه رمیانی له ۳۲ هه مین سالیادی که نه نفال دا

دیکتاتوری سهدام له رووخان له به رامبه ر هه ره شه کانی ئیران له هه نارده کردنی شو رشی ئیسلامی و دامه زرانندی حکومه رانی ولایه تی فه قیه له عیراق، بووه هۆی هه لکردنی چرای سه وز بۆ رژیمی دیکتاتوری تا دهستی والا بییت بۆ نه بنجامدانی تاوانی نه نفال و کیمیاباران کردنی هه له بجه. نه گه ر سهدام له سونگه ئی ئایدیولۆجی ناشینالیزمی عه ره بییه وه تاوانی دژ به کوردی نه بنجامداییت، خو ئیستا دهسه لات به دهستی کورده وهیه و نه بینین خه لگی کوردستان له چی دۆخیکدا زیان به سه ره نه بهن. ئایا شه ری ناوخۆ و سه رکو تکردن و نانبرین و دزی و به تالان بردنی داها تی گشتی و ناعه داله تی و بیژیژی به تاکی کورد له ژیر سییه ری دهسه لاتی کوردیدا، جیاوازیان هه یه له تاوانه کانی رژیمی دیکتاتوری سهدامی عه ره ب؟!

بوپیشه وه: کۆمه لکوژی نه نفال و هه له بجه له چوارچیوه ی جهنگی کۆنه په رستانه ی عیراق و ئیراندا پوویدا؟ پۆلی حزبه کانی ئه وکاته ی بزوتنه وه ی کوردایه تی له و پووداوه دا چی بوو؟

سه لاج گه رمیان: دروشم و به یاننامه کانی رژیمی سهدام له کاتی جهنگدا وای نه خسته روو که ئامانج له به رپا کردنی ئه و جهنگه دا کوکی کردنه له نه ته وه ی عه رب و له پینا و پاراستنی ده روازه ی رۆژه لاتی نیشتمانی گه ره ی عه ره بدایه له به رانه ر پلان و سیاسه تی ته ماعکاری رژیمی جمهوری ئیسلامی ئیران. له ولشه وه، سه رانی جمهوری ئیسلامی له ژیر دروشمی ئایینی و مه زه به ی شیعه گه رای و بانگی شه ی هه نارده کردنی شو رشی ئیسلامی بۆ عیراق و له پینا و به رگری کردن له مانه وه ی دهسه لاتی رژیمی ناخوندی و به ناوی جیهاد دژ به سوپای

دانیشتوانی گوند و شارۆچکه کانی کوردستانی نه بنجامدرا، هه ره ک چۆن قیزه وه نترین تاوانی به رپا کرد دژ به کوردی فه یلی و بارزانییه کان و شیعه و نه یاره کانی تری. لیره دا، مه به ستم ته نیا خسته نه رووی شی کردنه وه یه کی واقعیانه یه، دوور له سه زنی نه ته وه په رستی. بۆ سه لماندی ئه و بۆچوونه ش ئه لیم؛ گریمان بی ری ناشینالیزمی عه ره ی حیزبی به عس و رق و کینه ی شو قینی و په گه ز په رستی سهدام له کورد، هۆکاری سه ره کی تاوانی نه نفال بووین، به لام هه چ تاکیکی کورد نیه ئه وه نه زانیت، سه دان به ناو موسته شار و فه رمانده ی فه وجی خه فیه و به هه زاران جاشی کورد، له خه تی پیشه وه ی ئۆپه راسیۆنه کان بوون بۆ راوکردن و پاده سترکردنی خه لگی بی گونا و بی تاوانی ولاته که ی خۆیان بۆ دهستی جه لاده کانی رژی م. هه رگیز به بی به شداری بوونی ئه وانه هه زه کانی سوپای عیراق به هه موو توانایانه وه نه یان ئه توانی ئه و ئۆپه راسیۆنه ئه بنجامه دن.

داکوکی سه رانی په کیتی و پار تی له نه زار نه لخنه زه جی سوپاسلاری عیراق له کاتی شالاوه کانی نه نفالدا له به رده م دادگاک دانیما رکی، به ردانی فرۆکه وان تاریق ره مه زان تاوانباری کیمیابارانی هه له بجه به برپاری تاله بان ی و دانای نه ندازیاری ئۆپه راسیۆنی نه نفال وه فیق ئه لسامه پائی له لایه ن تاله بانیه وه به راویژکاری سه روک کۆمار، سن نمونه ک ترکی گوینه دان و بیژیژی به هه ست و کۆژان و مافی کۆمه لانی خه لک و قوربانیا نی ئه و کاره ساتانه ...

نمونه یه کی تر؛ له کاتیکیدا سهدام خۆی به سه رکرده و رزگار که ری نه ته وه ی عه ره ب دانه نا، ولاتی کوهیتی داگیر کرد که ولاتیکی عه ره بییه، ته نیا له به ر ئه وه ی کوهیت ناماده نه بوو له و قه رزانه ی خو شبییت که له سالانی جهنگی عیراق له گه ل ئیراندا دا بووی به رژیمی سهدام.

شالاوه کانی نه نفال چهنده زاده ک ئایدیولۆجی شو قینیزمی حیزبیکی ناشینالیزمی عه ره ی بوو، ئه وه نده میکانیزم و ریکاریکی رژیمی سهدام بوو بۆ خو پاریزی و پته وکردنی پیگه و نه هیشته ی هه ره شه و مه ترسی له سه ر دهسه لاته که ی. باشترین به لگه ش بۆ راستی و دروستی ئه و بۆچوونه، کۆمه لکوژی شیعه کانی خواری و ناوه راستی عیراق و ویران کردنی شاری به ل و به کۆمه لکوشتنی دانیشتوانه که ی که هه موویان له په گه زی عه ره ب بوون. ته نانه ت سهدام بۆ پاراستن و پته وکردنی پیگه و دهسه لاتی خۆی له چه ندين بۆنه دا باسی له جیا بو نه وه ی کوردستان و دامه زرانندی ده وله تی کوردی کردوه، موکه په م تاله بان ی که وه زیر بوو له رژیمه کهیدا له دیمانه یه کدا راشکاوانه له و یاره یه وه باس دهکات. هه له به ته سهدام نه ک

له پال ئه و هۆکارانه شه وه، بیدهنگی و چاوپۆشی و بی مۆرالی ولاتانی به ناو دیموکراسی و زله یزی ئه وروپا و ئه مریکا له تاوانه کانی سهدام و هه زه رده نه سه ر ئیران له پینا و به رژه وه ندی سیاسی و نا بووری و گه رمکردنی بازاری چه ک و پاراستنی رژیمی

ئه دۆلف هیتله ر، بینیتۆ مۆسۆلینی، جو زیف ستالین، فرانسیسۆ فرانکو، سلوبودان میلوسو فچ و سهدام حوسین، که نمونه ی زهقی ئه و جو ره که سیتییا نه ن. سه ره پای جیاوازی کولتور و ژینگه ی کۆمه لایه تی ولاته کان. دلره قی و شه په نگیزی و تاوانکاری سه رکرده دیکتاتوره کان به ریکه وت نیه، به لکو

له سونگه ی باوه ره ییان به مافی گه لیکی بیده وله تی وه کو کورد ئه و جو ره بی کر نه وه ی به خه یالدا دیت، به لکو وه ک ریکا چاره یه ک بۆ کو تاییه ییان به بارو دۆخی جهنگ و پیکدادان و کار دانه وه ی نا بووری و سیاسی ئه و ره وشه ئالۆزه که به رده وام هه ره شه بوو له سه ر دهسه لات و حکومه رانی رژی مه که ی. له رووی سایکۆلۆجیه وه، به پنی ئه و لیکۆلینه وه زانستییا نه ی له مباره وه کراون، سه رکرده ی ئه و ولاتانه ی جهنگیان به رپا کردوه و خه لکیان توشی مالویرانی و نه هه مته ی کردوه، یان تاوانی کۆمه لکوژی و جینۆسایدیان نه بنجامداوه، خاوه ن که سیتییه کی شه ژاون و خه سله تی ئه م جو ره که سیتییا نه یان تیا دایه: که سیتی سایکۆپات که سیتی نیرگری که سیتی میکافیلی له سه ده ی را بو ر دو دا، مرۆ قایه تی روو به رو ی کاره ساتی جه رگه بر بووه وه له سه ر دهستی:

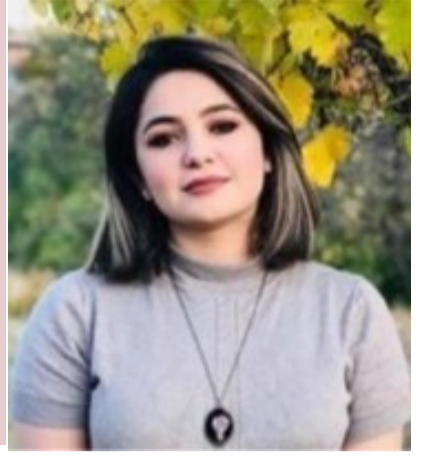
سه لاج گه رمیانی: نه گه سهدام له سونگه ئی ئایدیولۆجی ناشینالیزمی عه ره بییه وه تاوانی کوردی نه بنجامداییت، خو ئیستا دهسه لات به دهستی کورده وهیه و نه بینین خه لگی کوردستان له چی دۆخیکدا زیان به سه ره نه بهن...

به کۆمه ل، بۆ چاندنی ترس و توقاندن له دلی خه لک و سه رکو تکردنی هه ر جو ره چالاکیه ک هه ره شه له پیگه و دهسه لاتیان ئه کات. له و سونگه وه، شالاوه کانی نه نفال چه نده زاده ی ئایدیولۆجی شو قینیزمی حیزبیکی ناشینالیزمی عه ره ی بوو، ئه وه نده میکانیزم و ریکاریکی رژیمی سهدام بوو بۆ خو پاریزی و پته وکردنی پیگه و نه هیشته ی هه ره شه و مه ترسی له سه ر دهسه لاته که ی. باشترین به لگه ش بۆ راستی و دروستی ئه و بۆچوونه، کۆمه لکوژی شیعه کانی خواری و ناوه راستی عیراق و ویران کردنی شاری به ل و به کۆمه لکوشتنی دانیشتوانه که ی که هه موویان له په گه زی عه ره ب بوون. ته نانه ت سهدام بۆ پاراستن و پته وکردنی پیگه و دهسه لاتی خۆی له چه ندين بۆنه دا باسی له جیا بو نه وه ی کوردستان و دامه زرانندی ده وله تی کوردی کردوه، موکه په م تاله بان ی که وه زیر بوو له رژیمه کهیدا له دیمانه یه کدا راشکاوانه له و یاره یه وه باس دهکات. هه له به ته سهدام نه ک

د. دهشني نهريمان: له سایه‌ي سيستميك كه قازانج داينه موكه يه تي، وايكردووه خزمه تگوزاري ته ندروستي و كهرسته و ناميري ته ندروستيش له سایه‌ي نيوليبراليزمدا له بري نه وي له خزمه ت پاراستني مروقدابن، بن به لقيكي ديكي بازاري نازاد و قازانج و كه له كهي سه رمايه...

ديمانه‌ي بويشنه وه له گهل به ريز د. دهشني نهريمان چالاكوانی سیاسی سه باره ت به كورونا قايروس...

بويشنه وه: سه رچاوه يان هوكاري په يداوونې نه م قايروسه، چيه؟

د. دهشني نهريمان: تا ئيستا به دهقيي ناتوانين هوكاري په يداوونې نه م قايروسه دهستنیشان بگه، له پووي بايلو جيه وه "كوفيد-19" له بهر نه نجامي بازدانيكه وه له سارس-كوف هوه په يدا بووه؛ كه جوركي پيشترې نه م قايروسه يه و له سالي 2000 هوه به رسمي ناسينراوه. به گشتيش په يوه ندي مروفت و قايروسه كان په يوه نديكي ديرينه، ته نانه ت قايروسه كان پيش گه شه سندندي مروفتي ئاقلش له گهل باو باپيرانماندا په يوه نديكي پته ويان هه بووه. مه به ستم له په يوه ندي نه و كار يگه ريبه يه كه قايروسه كان به بهر ده وامي له سهر ژياني مروفت دايانناوه و تا ئيستا 12 جورې مه ترسيداري قايروس ناسينراون، كه مه ترسي گه وريان له سهر ژياني مروفت دروستكردووه و له بلاو بوونه ويان به شيوه ي "ئيبديميك و پانديميك" ژماره يه كي زور مروفتيان كردووه ته قورباني.

واته ميژووي مروفت هه رگيز به در نه بووه له قايروسه كوشنده كان و به بهر ده وامي مه ترسيان له سهر مانه وه ي مروفت دروستكردووه، به لام پرسياره دروسته كه نه وه يه بوچي له سه ده ي بيستويه كدا، كه سه ده ي پيشكه وتني ته كنولو جيه و زانستيه، ئيمه هيشتا له بهر انبه ر جوركي قايروس، كه

، به لكو كه ره سته ي خوپاريزي پيوستيش له بهر ده سندا نين؟

وه لامه كه وه لاميكې قورس نييه، له سايه ي سيستميك كه قازانج داينه موكه يه تي، وايكردووه خزمه تگوزاري ته ندروستي و كه ره سته و ناميري ته ندروستيش له سايه ي نيوليبراليزمدا له بري نه وي له خزمه ت پاراستني مروقدابن، بن به لقيكي ديكي بازاري نازاد و قازانج و كه له كهي سه رمايه، هاوكات تاقيكه و زانكان و هه موو كومپانيكاني بواري ته ندروستيش سه رقالې نه و تويزينه وه و دوزينه وانين، كه له خزمه ت بهر ده وامي سوړي قازانجان. بويه هيچ نامو نييه كه بهر ده وامي دروستكردني كرميكې روونكردنه وه ي پيست يان كه ره سته كان ديكي جوانكاري نه وله ويه تي زياتريان هه بووه له دروستكردني جيه ازي هه ناسه داني ده ستر، چونكه گه رهندي كه له كهي قازانجيكې زياتريان كردووه.

ئيمه له سايه ي سيستميكديان كه هه ر كالا يه كه له بازاردا قازانج نه بيت بهر هم ناهيريت، بويه هيچ سه ير نييه، كه له بهر دم نه م قايروسه دا هينده زليل و ده سته وسانين.

بويشنه وه: هيشتا له زوريك له ولاته كان دنيا دا ريكاره ته ندروستيه كان، وه كو پيوست نه گيراونه ته بهر، هوكاري نه م بوچي ده گه رپته وه؟

بهر پرسيارې نه م ريزه زوره ي مردنه نه ك قايروسه كه.

ريكاره كان ديكي خوپاريزي كه برتيني له راگرتني كار و خوه دوورگرتني كومه لايه تي و قه ده غه ي ها تووچو-كه ده ولت بهر پرسيارې يه كه مي نه م ريكارانه شه- خوي يه كيكې ديكي بوو له هوكاري بلاو بوونه وه ي زياتري قايروسه كه، چونكه وه ك بينيمان زوريك له ده ولت ان به هوي مه ترسي نه م ريكارانه وه له سهر پيگه ي نابوريان، ناماده نه بوون په يره وي له م ريكارانه بگه و به مه ش ها ولاتيه كان خويان كرده قورباني.

هه رگيز ها ولاتيه كي به ريتاني نا بيت هه لو يستي حكومه ته كه ي بوريس جونسي بيربچته وه، كه له ليدوانه يه كه مينه كانيدا هه ولدا خلكي به ريتانيا ناماده بكت بو له ده سندانې نازيانان، چونكه ناماده نه بوو نابوريي ده ولت ته كه ي كه مترين زياني بهر بگه ويت. تره مپ به هوي سه رقالووني به تاوانباركردني چينه وه و زيندووركردنه وه ي فاشيزم بهر انبه ر به چينييه كان، زور درنگ كه وت له گرته به ري ريكاري پيوستې خوپاريزي و بيگومان نه مه شي به تاوان چينييه كان له قه لمدان. سه رباري نه مانه ش، هه موو شاهيدي هاواري كريكاراني ئيتاليا بووين بو پاراستني ژيانان داواي راگرتني كاريان ده كرد و ده ولتې ئيتاليا ناماده نه بوو كار كردن رابگريت سه ره راي نه و هه موو مه ترسيه ي

هه موو شاهيدك هاواري كريكاراني ئيتاليا بووين بو پاراستني ژيانان داواك راگرتني كاريان ده كرد و ده ولتې ئيتاليا ناماده نه بوو كار كردن رابگريت سه ره راي نه و هه موو مه ترسيه ي له سهر ئيتالييه كان هه بوو...

د. دهشني نهريمان: پيش هه موو شتيك ريكاره ته ندروستيه كان بو روو بوو بوونه وه ي قايروسه كه برتيني له و كه ره سته نه ي كه پيوستن بو خوپاريزي، داوي نه وه ش هه موو ده ولت ان به ريزه ي جياواز مايه پوچي خويان له دا بينكردني نه م كه ره سته خستوته روو. هه ر نه مه ش وايكردووه به پي جياوازي نيوان سيستمه ته ندروستيه كان له ولاتان و بري كه ره سته ي خوپاريزي ريزه ي توشبوون و مردن بگورين؛ واته په يوه نديكي راسته وان هه يه له نيوان مردن به هوي قايروسه كه و بهر ده ستي كه ره سته ي

له سهر ئيتالييه كان هه بوو. نمونه كان زور له وه زياترن، به لام نه مانه زه قترين هه لو يستي ده ولت ته به ناو پيشكه و تووه كان سيستمه ي سه رمايه و قازانج بوون كه بيشه رمانه ده يانواند، سه ره راي هه موو نه و كه مه ترخه مييه ي له دا بينكردني كه مترين كه ره سته ي پيوستې ته ندروستي هه يانبوو بو ها ولاتيانان. نه مه ش سه ره نه نجام بووه هوي نه وه ي به و قوناغه مه ترسيداره بگه ين كه ئيستا تيبديان.

باشترين ريكاري خوپاريزي بو داها توو له هه ر دوخيكې وه ك نه م دوخه و هه ر مه ترسيه كي دك كه له پيش مروقتايه تيه، رزگار بوونه له و سيستمه نابوري- سياسي كه هه يمنه كي به سهر دوونيدا كردووه...

بويشنه وه: نه و ريكار و هه نكاوانه چين، كه ده بيت ها ولاتيان بو خوپاريزي بيگرنه بهر؟ وه چ نه ريكار ده كه ويته سه ر ده سله تي سياسي و حكومه ته كانيان؟

بويشنه وه: نه و ريكار و هه نكاوانه چين، كه ده بيت ها ولاتيان بو خوپاريزي بيگرنه بهر؟ وه چ نه ريكار ده كه ويته سه ر ده سله تي سياسي و حكومه ته كانيان؟

به بهر اوورد به مه ترسي جوره كان ديكي، مه ترسيه كي چه ندين جار كه متره و له جوره زور مه ترسيداره كانيش نييه، هينده ده سته وه سانين؟

ئيمه ده زانين قايروسه كان يه كيكبوون له و مه ته لاناي كه زانست به ئاساني نه يتوانيوه و ناتوانيت شيكاريان بكت، به هوي نه و توانايه ي له خوگورين و بازاندا هه يانه، به لام به پي نه و زانياريه ته ندروستيانه ي تا ئيستا بلاو كراونه ته وه، كوشنده يي قايروسه كه له ده وروبه ري 2.3% دايه، نه مه له كاتيكدا يه كه ريزه ي مردن له هه ر ولاتيك ده گوريت و به زوريش ريزه ي مردنه كان بهر زترن له ريزه ي كوژه ري و تواناي كوشتنې قايروسه كه!

وه لامې نه م دوو پرسياره ي سه ره وه پرسياريكې ديكه مان بو دروسته كات، ئايا كه قايروسه كان هه ميشه مه ترسي بوون و ته نها له چه ند ده يه ي رابردوودا چه ندين جار مروقتايه تيان روو بوو مه ترسي كردو ته وه، بو تا ئيستا نه ك چاره سه ر و پيكوته (فاكسين)

د. دهشني نهريمان: بيگومان بو نه و بارودوخه ي كه ئيستا تيبديان ريكاره كان خوپاريزي بو هه مووان روون و نامه ويت دووباره يان بگه مه وه، به لام باشترين ريكاري خوپاريزي بو داها توو له هه ر دوخيكې وه كه له پيش مروقتايه تيه، رزگار بوونه له و سيستمه ي نابوري- سياسي يه كه هه يم نه ي به سه ر دوونيدا كردووه و به جياوازيه كي كه مه وه له نيوان ده ولت ته جياوازه كاندا سيستمه يكي جيه انيه. ئاشكرا شه كه نه م سيستمه نه ك ناتوانيت ژياني مروفت بپاريزيت، به لكو هه ر خوي گه وره ترين مه ترسيه له سه ر ژيان و مانه وه ي مروفت، كه ئيمه ليره دا ته نها مه ترسيه كانيمان له په يوه ند به قايروسه كه دا خستووه ته روو. نه وه نده ش به سه كه تيبگه ين نه م شيوازه له ريكخستنې ژيان و ريكخستنې په يوه نديه كومه لايه تيه كان، كه بنه ما و نه وله ويه تي قازانج كه مينه يه كه له سه ر رهنج و دره ده سه ري زورينه ي مروقتايه تي، هيچ گونجاو نييه بو مروفت و پيوسته ريشه كيشبكرت و له سه ر بنه ماي ژيانيكې شايسته بو مروفت ژياني خومان ريكخه ينه وه. ژيانيك كه تيبدا پير و به ته مه نه كانمان ناچار نه كرين ده ست له ژياني خويان هه لگرن و ئيمه ش چيديكه بينه ري نه م شانق تراژيديه نه بين. هه ر له م روانگه يه شه وه داواكاري له حكومه ته كان داواكاريه كي زور نادرسته له ئيستا دا، نه گه ر تا پيش نه م قايروسه ش هيشتا وه همي نه وه مان هه بوويت كه داخوازيه كانمان روو بوو ده ولت ته كان بگه ينه وه، نه و له ئيستا به داوه و له پاش نه م قايروسه وه ده بيت گورانيكې زور ريشه ي به سه ر ميكانيزمه كانې كار كردنماندا به ينين. ده ولت ان بيتوانايي و بينده سه لاتي خويان نه شار دوته وه و هه موو به رووني بينيمان كه چي له هه گبه كه ياندا بو، بويه گه ر تا ئيستا ئيمه ها نابردنمان بو نه وان بيت، نه و بيگومان نه م وه همه به رينه داوين.

هه ربويه ده بيت پرسياره كانمان له ريشه وه بگورين به وه ي خه لك ده بيت چيكت بو نه وه ي له م ته نه نامويه ميژووي مروقتايه تي كه سه رمايه داريه رزگاري بيت؟ چون ده سله ت بگه رينه وه بو خومان و ژيانيك له سه ر بنه ماي ته ندروستيه كي شايسته بو مروقتايه تي بوونيد بنين؟ ئيدي كاتي نه وه يه به داوي وه لامې نه م پرسيارانه وه بين و له بري

خوناماده كردن بو هه ر مه ترسيه كي ديكي، كه له سايه ي نه م سيستمه م دا روو بوو ده بينه وه، سه رچاوه ي زورينه ي زوري مه ترسي و نه هامه تيه كانې مروفت كه خودي سيستمه كه يه و له هه ر قايروسيك مه ترسيدارتره چاره بگه ين.

رېپوار عارف: سرمايه دارى هيچ رېگه يه كى ترك نيه بۇ تپپراندى نىم قونانغ و دىرباز بوون لىم قيرانه كىمىرشكىته. جياواز لىشكانه و كى ناسواره كانى نىيت به سر چىنى كرېكارو خىلكى ستىمدىده و زىحمىتكيشى جيهانى نىمىرودا!

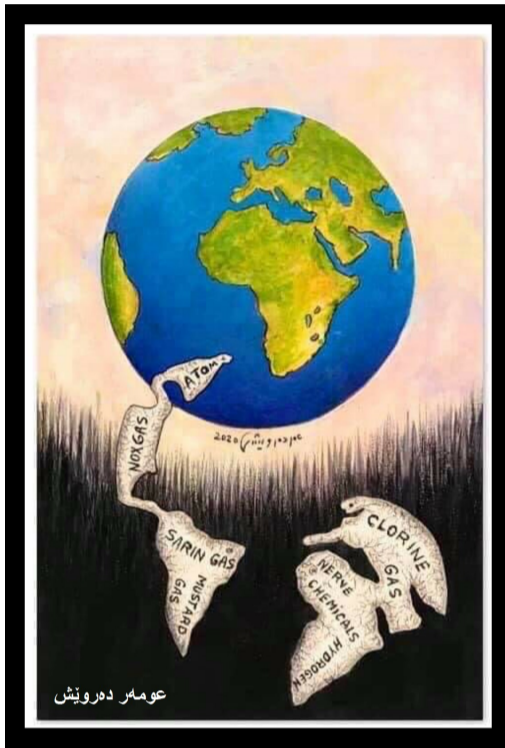
دىمانى بۇپيشه وه لىگىل به ها عومىر ناسراو به "رېپوار عارف" هلىسوراوك سىاسى كومونىست سىبارت به كورونى قايروس...

جورى دىربازبوونى سرمايه دارى لىي ئىگىر
ئىوه به لاي هىمومانه وه رۇشن بىت كه
به قىمىتى هىرس پىهينانى ئاستى ژيان و
گوزهرانى چىنى كرېكارو خىلكى زىحمىتكيشه،
ئىوا هىشتا وهك پىويست فوكوس نه كراوته
سىر پلانكانى گورهرتىن سرمايه داران له
جيهان كه چون له ژىر ناوى پارىزكارى كردن
له ژىنگه و هىنانه خواره وهى كاربون ئوكسىدا.
هىر لىره شه وهى كه له پال ئىو هوكارانه
پىشتر نامازهمان پىكر له ناتوانى بۇرژوازى
له بوارى كرتى تىندروستىدا، ئىمجاره گومان
دهكرت كه كرتى تىندروستى بكرتت
فرىدېرسى ئىم قىرانه قولى كه به روكى
به سرمايه دارى گرتوه، به لكو ئىمى ئىستى
له به ردىم مەترسى كوشتارى ملوئنه ها ئىساندا
له رىنگه ناچار كرتى به كارهينانى ئىو
فاكسىونهى كه هىشتا مەولم نىيى چىيى، به لام
نه خشى بۇ دادىرژىرتى كه هىمو ئىسانىك
ناچار بكرتت به به كارهينانى.

بۇپيشه وه: به هوى قايروسى كورونى
شەپلىكى به رىن له بىكار كرتن دهستى
پىكر دووه، يان ژماره يه كى به كجار زور بژوى
ژيانان له دستداوه، ده بى چون مامه له له گىل
ئىو دۇخ بكرتت؟

به ها عومىر: ئىوهى تائىستى به شىوه يه كى
فەرمى رىكخراوى جيهانى كار LAL ائامازى
پىكر دووه هفتى پىشور رايگه ياند كه له ماوهى
ئىم چند مانگه قونانغى قايروسى كورونى
195 ملوئ ئىسان له سىرتاسىرى جيهاندا
بىكار بوون! ئىم له كاتىكدايه كه پىشتر 185
ملوئ بىكار هىبووه. هىندى له رىكخراوه
نىوده وه لىه كى پىشورى ئىوه يان كرتوه كه
ئىم قايروسى كورونى ده توانىت بىتت
زىادبوونى 420 بۇ 580 ملوئ كسى تر له
جيهاندا بۇ ژىر ئاستى خىتى هىژارى. كه ئىم
به رامبىره به 8% سىرژمىرى دنيا. له راستىدا
نهك هىر ئىمانه: به لكو بازارى پىشكه كان
(بورس) له هىزاره سىته مدا شكىستى وا
گوروى به خوى وه نه دىوه. ئىگىر ئىوهى

ئىو ده وه لىه كان ئاگادار ده كاتوه وه وهى كه
پىويست دهكات رىكه و تىكى نىوده وه لى واژو

بكرتت بۇ دابه شكرن وه به كارهينانى 30 سى
پىداوىستى سىره كى؛ كه برىتت له (كه رسه كان،
خىزمه تگوارىه كان، فاكسىن) مرؤف كاتىك له
هنگاو به هىنگاوى پرؤزه تىمىن درىزه كهى

**له ماوهى نىم چند مانگه قونانغى قايروسى كورونى 195 ملوئ ئىسان له
سىرتاسىرى جيهاندا بىكار بوون...! نىم له كاتىكدايه كه پىشتر 185 ملوئ بىكار
هىبووه. هىندى له رىكخراوه نىوده وه لىه كى پىشورى ئىوه يان كرتوه كه نىم
قايروسى كورونى ده توانىت بىتت زىادبوونى 420 بۇ 580 ملوئ كسى تر له جيهاندا
بۇ ژىر ئاستى خىتى هىژارى. كه نىم به رامبىره به 8% سىرژمىرى دنيا....**

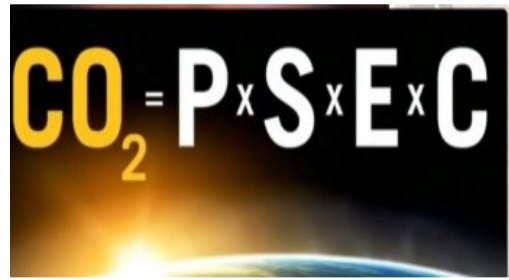
بىل گىتس ورد ده بىتت وه به رله هىر شتىك ده بىتت
له وه حالى بىت كه به سفر كرتن وهى كاربون
ئوكسىد، پىشتر به ستوو به وه فورمولى كه
باسكرا. ئاىا ناچار كرتن ولاتى زله هىزه كان بۇ
پىشگرى كرتن له وه پرؤزه كه ده لىتت ده بىتت

**رېگرتن له شكانه و كى تىواوك به رنىه نىمانى نىم قىرانه به تىواوك كاره ساته كانى
دواترى وه. تىنا له گره و كى نىوه داپه كه ئاىا بزوتن وه و كى كرېكارى له سىرتاسىرى جيهان له
فورمىكى جياوازى له ئاستىكى دىكه رىكخراوبوون و هاتن مەيدان خوك ده بىتت وه؟**

باسمان كرت وهك گۆشه يه ك له ئاستى
مەترسىدارى ئىم قىرانهى ئىمىرى بكرتت،
ده بىتت ئىوه مان به لاوه رۇشن بىتت كه رىگرتن
له شكانه وهى تىواوكى به رنىه نىمانى نىم
قىرانه به تىواوكى كاره ساته كانى
دواترى وه، تىنا له

رىكه و تىمانىه كى واژو بكرتت بۇ لىدانى فاكسىن
له هىر هاوالاتىه كه دىويكى ئىم فاكسىن به
ماناى قىر كرتن به شىك له كومىلگى
به شىرى به زىاتر به هىچ نىمانىكى تر
ده گىن بۇ به بووى من دىويكى
مەترسىه كانى قولبوونه وهى ئىم قىرانه و

له فورمولىك دهكات كه چون بتوانىت نهك
هىر رىگه به به رىبوونه وهى كاربون ئوكسىد
نه درىت، به لكو به پىرتتت سىر ئاستى سفر. ئىو
له وه فورمولىك ده لىتت واتى دووه م ئوكسىدى
 $CO_2 = P \times S \times E \times C$ كاربون يه كسانه به ئىسان

زىر، خىزمه تگوارىه كان بۇ هىر كه سىك
كه مەترىكرتت وه، زىر سىر فىكر دى نىرژى بۇ
خىزمه تگوارى كه مەترىكرتت وه، زىر پىسى
ئىنرژى كه م بكرتت وه وهك نه وت.

بىل گىتس 5 سال له مەوبىر ده لى ئىگىر
ئاگامان له خومان نىيت قايروسىك به روكمان
پىده گرتت كه دهكرتت زور له ئىبۇله زىاتر
قوربانى لىكه وىتت وه. دواتر باسى ئىوه دهكات
كه به دورى مەزانن ئىو قايروسى (له
قايروسى كهى سالى 1918 زىاتر قوربانى

بۇپيشه وه: قايروسى كورونى، ناتوانى
بۇرژوازى و ولاتىه كانى له كرتى تىندروستىدا
به رىشنى نىشاندا، ئىوه بۇچى ده گىر پىته وه؟
به ها عومىر: راستىه كهى ئىوه به دىر له وهى
كه گىك كرتى سرمايه دارى تر هىه كه
بۇ سرمايه دارى زىده بايىه كى به كجار
گورهرتى له پىشتر وهى، لىه نىكى تىر ئىم
مەسه له به به يوه ندى به وه وه هىه كه هىشتا
بۇرژوازى و سرمايه دارى جيهان نه تىوانىوه
پىشتر راست بىكاته وه و به تىواوكى بىكه وىتت وه
سىر پى خوى له پاش قىرانى ئابورى سالى
2008، بۇ به بووى من دىويكى ئىم پىساره
به يوه ندى به ئامادى و توانىه كانى
بورژوايه وه هىه پاش تىپپراندى ئىو
قىرانهى كه 12 سال له مەوبىر به روكى
پىگرت.

به لام له راستىدا دىويكى تىر ئىم پىساره
واهىست ده كه م دروست به پىچى وه وه
ده رفه تىكى گونجاوىان ره خساندىت بۇ
به هىر به ردارى كرتن له كرتى تىندروستى بۇ
دىربازبوون له قىرانه. به جورىك كه تىندا
بتوانىت كرتى تىندروستى بكرتت هىوئى
گورهرتىن سرمايه دارى و به كرتوه ئىم

كه رته بتوانىت ده ورىكى ئىمپىراتورىانه بىننىت
له جىرگهى ئىم قىرانه دا بۇ رىزگار كرتن
سىرمايه دارى.

سىرنىج بدن كه بىل گىتس مليار دىرو
بىناتنرى كومپانى ملىكرو سؤفت، وهك
به كىك له سىروه تىندرتىن كه سايه تى جيهان،
ئىو ئىستى له شوىنىكىدا كه بانگه وازى تىواوكى
ولاتى سرمايه داره كانى جيهان دهكات بۇ
به شدارى كرتن له پرؤزه كه كه تىواوكى توانى
خوى بۇ تىرخان كرتوه كه (دۆزىنه وهى
فاكسىنى ئىم قايروسىه). رىگه بدن با كه مىك
زىاتر بچمى نىو ئىم باس وه.

بىل گىتس هوت سال له مەوبىر له
كونفرانسىكدا به رىشنى قسه له سىر فورمولىك
كرد (بۇ رىزگار كرتن ئىم هىساره به
مەترسىه كانى ئالودهى زوى و به تىبىت
مەترسى چونى سىره وهى (دووه م ئوكسىدى
كاربون). له مبارشه وه له كونفرانسىدا باس

دەگرىت كە ئىتر مروف ناتوانىت لەو چوارچىنە قەتسىماۋەى دۈننىدا بىننىتەۋە. كە ھەرئىستە ئىمە شەپۋلى ئەو دۇخە و دەنگە ئىنساگەرابى وھاوشىۋە بوونە ھەست پىدەكەين. بۇيە بەش بەحالى خۇم كۆى ئەم گۇرانكارىانە ۋەك زەمىنەى ئالوگۇرىكى يەكجار گەۋرەتر دەبىنەۋە، كە بەدورى نازانم رىنسانسىكى تربىت بەو جىاۋازىەۋە كە ھەروەك چۇن ئەم قايرۇسە جىهان بوو، ئەو رىنسانسەش لە ئاستىكى زۇر فراۋانترى جىهانىدا دەبىت. كە ديارە سەرھەلانى ئەم ئالوگۇرە درىژ ماۋەيە، و قسەى ئىمە لەسەر ئەمرو و سبەى كارىگەرىيەكانى پاش كورۇنا نىيە، بەلكو لە راستىدا ئەمە كارى دەيان سال، زەمەنىكى زۇر زىاترى مېژۋوى ئابىدەى مروفقايتىيە. بەلام دۋاجار خالىك كە يەكجار جىگەى گرنكى پىدانە ئەۋەيە كە پىۋانەى نرىك بوونەۋە لەو ئالوگۇرە لە گەۋى ھاتنەمەيدان و دەخالەتگەرى راستەۋخۇى بزۋوتنەۋەى كرىكارى و سۇسايلىستىدايە، كە چۇن و چى دەكات لەبەرامبەر بە ئاكامەكانى ئەو قەيرانەى كە كۆمەلگەى مروفقايتەى روۋبەروۋى بىكارى و ھەژارەكى مەترسىدار دەكاتەۋە. پرسىارەكە ئەۋەيە كە ئايا بزۋوتنەۋەى كرىكارى لەجىهاندا دەكەۋىتە سەر ئاستانەى پىنئاسەكردنەۋەى ناسنامەى خۇى ھاتنەمەيدانى لەو جەنگەدا، كە بەدورى نازانم ئەگەر بىتقۇ نەخشەى چىنە دەسەلئادەكانى جىهانى و ئەمرو سەرمايەدارى بەرىۋە بچىت بۇ خۇ دەربازكردن لەم قەيرانە قولەى ئەم جارە، ئەۋا جىهان بەرەۋ بەرەرىيەتىكى تەۋاۋ بەرن، ئەۋ رابەرە كرىكارىيە و ئەۋ ھەلسوراۋە سۇسايلىستىيەى كە لە ئامانچ و ناۋەرۋكى

دەستەپاچە ماۋەتەۋە، ئىتر خۇشيان باس لە ھىچ كارىگەرىيەكى خۇيان ناكەن، و لەمەش زىاتر لە زەمەنى كورۇنادا ئەۋەى رۇژىك لە رۇژان نە دەكرا بىرىشى لى بىكرىتەۋە، ئەۋە بوو كە چۇن كارىگەرى قايرۇسىك دەتوانىت دەيان ھەزار مزگەوت و كلېسا و مەرقەد و بنكەى ئاينە جىاجىاكانى دنيا دابخات، و

كۆمەلايەتى و فەرھەنگى و تەننەت سىياسىشەۋە. ئىمە پىشتر ئامازەيەكمان كەرد بە كارىگەرىيەكانى ئەم قەيرانە لەسەر بەرزبوونەۋەى رىژەى بىكارى و ھەژارى لە ئاستىكى يەكجار بالادا دەبىت. بەلام بە برواى من ئەمە ھىشتا نىۋەى پەرداخەكەيە، نىۋەكەى تىرى برىتە لەو دۇخەى كە ئىستە ھەموومان

گرەۋى ئەۋەدايە كە ئايا بزۋوتنەۋەى كرىكارى لەسەرەسەرى جىهان لە فورمىكى جىاۋازو لە ئاستىكى دىكەى رىكخراۋوبون و ھاتنەمەيدانا خۇى دەبىننىتەۋە؟ ئايا بزۋوتنەۋەى كرىكارى تەجاۋزى قۇناغى قەتسىمان لە قاوغى پىشت بەستن بە نەقابە كرىكارىيەكان تىپەردەكات و ئامرازىكى كارو چارەنووسازى وا بەدەستەۋە

ئەگەر بزۋوتنەۋەى كرىكارى و بزۋوتنەۋەى سۇسايلىستى ۋەك دۋانەپەكى ھاۋرپىشە و پىكەۋە گرېدارو نەبىننەۋە، ئەۋا بەداخەۋە دەبىت بلېن دنيا بە ئاستانەى بەرەرىيەتدا زىاتر شانسى شكانەۋەى ھەپە!

تەننەت ئەۋ مەككە و مەدەينەيەى كە قىبەلى برواى بەشىك لەم ئاينزادانە بوو، ئىستە بۇ يەكەم جار دەرگا و دەروازەكەى قفل لىدەدرىت. ئىۋە سەرنج بەدن كە چۇن ئەم قايرۇسە بەكردەۋە بوۋتە ھەۋىنى لىكەلۋەشەۋەى بەكردەۋەى ئەۋ سنوورەى كە پىتى دەۋترا ئەۋروپاى يەكگرتو، كە لە راستىدا جىاۋاز لەۋەى كە ئىستە تەۋاۋ كاروبارو ئىدارىيات و بىرپارەكانى ئەم يەكەيتىيە لە رىتى ئەۋ كۆمپىوتەرو دنيا مەجازىەۋە بەرىۋە دەبىت. بەلكو بە تەۋاۋى مانا ئىستە ئەم يەكەيتىيە ھاتوۋتە ژىر پرسىارو ئايندەيەكى زۇر رۇشنى تىدا بەدى ناكىرىت، كە ئەمەش دەتوانىت گۇشەيەكى تىرى جىگە و رىگەى سنوورو خۇبەستنەۋە بىت بەۋ ئامرازە دەستكردانەى كە ناتوان ھىچ ھاۋكىشەيەك لە بەرژۋەندى ژيان وگوزەرانى ھاۋلاتياندا بگۇرىت. مروف كاتىك بىر لەۋ پرسىارە

ھەستى پىدەكەين و لەگەلدا دەژىن كە يەك دۇخى ھاۋپىشتى ھاۋشىۋەكانە. كە ديارە مەبەستم زىاتر ھاۋپىشتى ھاۋدلى ئىنسانە پىكەۋە. ئەم كەشتىە مەترسىدارەى كە ئەمرو ئىمەى ئىنسان تىدا سەۋل لىدەدەين و رۇژ بە رۇژ لە كارىگەرىيەكانى نىگەران دەبىن، و رۇژ بەرۇژ جەرگمان ژان دەكات لە چوونە سەرۋەى رىژەى قوربانىانى ئەم كارەساتە، بەلام ھاۋكات بەھۋى جىهانگىربوونى ئەم قايرۇسەۋە جىهان گىربوونى ھاۋدلى و ھاۋپىشتەكى ئىنسانىش دروست بوۋە كە تىدا چارەنووسى ئىنسان لە دەرۋەى بەھى ھەر سنوورو ئاين و نەژادىك بۇ كۆمەلگەى مروفقايتەى پر بەھاترو مانادارتىر بوۋە. رىگە بەدن بالىرەدا كەمىك روونتر ئاورىك لە يەك دوو خال بەدەينەۋە. ۋەك دەبىنن ئىستە لەسەرەسەرى جىهاندا باس لە دۇزىنەۋەى فاكسىنىك... دەكرى كە بەدلىنباى سەدان و

دەگرىت كە خۇى لە ئاستانەى نرىك بوونەۋە لە رەقەم لىدان لە چارەنووسى ئەۋ سەدان مىلۇن بىكارە. ئايا رابەرانى ئەم چىنە، و رىكخراۋەكانىان ھەستىان بە مەترسىەكانى تا ئىستەى ئەم قەيرانەكردەۋە كە چ مالىۋىرانى و نابوۋدىك بۇ زۇربەى ھەر زۇرى خەلكى كرىكارو زەحمەتكىش بەرھەم دىننىت؟ ئايا ئەم بزۋوتنەۋەى خۇى لە ئاستانەى ئالوگۇرىكى رىشەيدا دەبىننىتەۋە بۇ گۇرىنى ھاۋكىشەكان لەبەرژۋەندى ۹۹% نى كۆمەلگەى مروفقايتەيدا. بىرمان نەچىت كاتىك كە باس لە ئامادەى چىنى كرىكار دەكەين، ئەمە نەك ھەر شتىكى دابراۋ نىيە لە بزۋوتنەۋەى سوسايلىستى، بەلكو سەد سالى رابردوۋ پىمان دەلئىت كە تەنيا ھاتنە مەيدانى چىنى كرىكار خۇ بەخۇ تواناى ئالوگۇرى ھاۋكىشەكانى نىيە، ئىمە نرىك بە 100 سالە دەبىنن سەربارى رىكخراۋوبوونى ئەم چىنە، بەلام ئەگەر ۋەك بەشىك لە بزۋوتنەۋەى سوسايلىستى عەمەل نەكات و شىۋاز و مىكانىزمى كارو رىكخراۋوبون و خەباتى ھاۋتا و ھاۋشانى سونەت و داب و نەرىتەكانى بزۋوتنەۋەى سوسايلىستى نەبىت، مەھالە قۇناغىكى باشتىر لە رۇلى سوسىيال دىموكراتەكانى ئەم ولاتانە لە نىۋ چىنى كرىكاردا بەخۇۋە بىبىنن. بۇيە ئەگەر بزۋوتنەۋەى كرىكارى و بزۋوتنەۋەى سۇسايلىستى ۋەك دۋانەيەكى ھاۋرپىشە و پىكەۋە گرېدارو نەبىننەۋە، ئەۋا بەداخەۋە دەبىت بلېن دنيا بە ئاستانەى بەرەرىيەتدا زىاتر شانسى شكانەۋەى ھەپە!

بەھۋى جىهانگىربوونى ئەم قايرۇسەۋە جىهان گىربوونى ھاۋدلى و ھاۋپىشتەكى ئىنسانىش دروست بوۋە كە تىدا چارەنووسى ئىنسان لە دەرۋەى بەھاك ھەر سنوورو ئاين و نەژادىك بۇ كۆمەلگەى مروفقايتەى پر بەھاترو مانادارتىر بوۋە...

نەخشە و فورمەلەكەى (بىل گىست) ھالى نەبوۋە كە بەكردەۋە دوۋبارەكردنەۋە يان عەمەلى كىردنەۋەى تىزەكەى مالتۇسە بۇ كەمكردنەۋەى مروف لەم سەر زەمىنەدا لە رىگەى لەناۋىرەنەۋە! بۇيە دەبىت لەۋە ھالى بىت كەسەرمايەدارى ھىچ رىگەيەكى تىرى نىيە بۇ تىپەراندى ئەم قۇناغە و دەرباز بوون لەم قەيرانە كەمەرشكىنە. جىاۋاز لەشكانەۋەى ئاسەۋارەكانى نەبىت بەسەر چىنى كرىكارو خەلكى ستەمدىدە و زەحمەتكىشى جىهانى ئەمرودا!

جىدانە دەكاتەۋە كە لەماۋەى دوو مانكى رابردوۋا بەھۋى دەست رانەگەشتى ئىمەى مروف بە ژىنگە و بەھۋى راۋەستانى سەدان ۋەھزاران كارخانە و كۆمپانىيى زەبەلاخەۋە دروست بوۋە، ناتوانىت سەرسام نەبىت بە ھەناسە كىشانەكان و جوانى و تەندروستدارى ئەۋ ژىنگەيە. ناتوانىت دل بەستە و ئومىدەۋار نەبىت بەۋ بزۋوتنەۋە جىهانىيەى كە لەم سالانەى داۋىدا بۇ داكۇكىكردن لە ژىنگەى تەندروستدارو داكۇكىكردن لە مافى ژىانى ئاژەلان و دژ بە ئالودەكى ئاۋ و ھەۋا و دژ بە جەنگ و وىزانكارى و ...تاد. بەدلىنباى دىۋىكى تىرى ئەم گۇرانكارىانە بەھەمان شىۋە لە ئالوگۇرو پرسىارگەلىكى يەكجار گرنكى سىياسى، كۆمەلايەتى ۋەفەرھەنگىۋە سەرچاۋە

ھەزاران دكتۇرو پروفىسۇرو كۆمپانىيى گەۋرە و بچوۋكى بەدۋاى خۇيدا پەلكىش كىردوۋە. ئەمرو تەۋاۋى لىكوللىنەۋەكان و ھىۋاى سەدان مىلۇن و بگرە مىلياردا ئىنسان بەۋەۋە بەستراۋتەۋە، كە ئاخۇ لەم جەنگى كورۇنايەدا زانست كەى و لەكوتىدا دۋا بزمارى خۇى لە تابوتى ئەم قايرۇسە دەدات. ھەر بەھەمان ئەندازەش ئەگەر ئىمە لە خۇمان بىرسىن كە ئاخۇ نەخشى ھەموو رىگە و رەۋشتانەى تر كە دەكرى لە دەۋرانىكدا بەشىك لە مروفقايتەى پەناى بۇ ھىنابىت، ئەمرو لەمەيدانى ئەم جەنگەدا چەند دەستەپاچە و پەراۋىز بوونەتەۋە. لىرەۋە ئىمە بەرۋشنى روومان لە دەۋرى ئاين و ھەموو مەزھەبەكانە، كە چۇن لەم روۋبەروۋوبوونەۋەيدا نەك تەنيا

بۇپىشەۋە: دىناى دۋاى قايرۇسى كورۇنا چى بەسەر دىت؟
بەھا عومەر: كۆدەنگىك ھەپە لەۋەى كە دىناى دۋاى قايرۇسى كورۇنا دىنايەكى زۇر جىاۋاز دەبىت، ھاۋكات دىناى دۋاى قايرۇسى كورۇنا قەيرانىكى يەكجار گەۋرە لە ھەناۋى خۇيدا پەلكىش دەكات. بەلام بەبرۋاى من يەكىك لەجىاۋازىيەكانى ئەم قەيرانە بەدى قەيرانەكەيە كە لە سنورى قەيرانى دارابى تىپەر دەبىت و گەلىك گۇشە ۋەكەنارى ژىانى رۇژانەمان دەگرىتەۋە لە روۋى

رېۋار عارف: ئەۋەك رۇژىك لە رۇژان نە دەكرا بىرىشى لى بىكرىتەۋە. ئەۋە بوو كە چۇن كارىگەرى قايرۇسىك دەتوانىت دەيان ھەزار مزگەوت و كلېسا و مەرقەد و بنكەى ئاينە جىاجىاكانى دنيا دابخات، و تەننەت ئەۋ مەككە و مەدەينەيەى كە قىبەلى برواى بەشىك لەم ئاينزادانە بوو، ئىستە بۇ يەكەم جار دەرگا و دەروازەكەى قفل لىدەدرىت

د. گوران عېدولا: کاردانه و ههنگاهه کانی حکومت له باشور کوردستان، نهوئدهک بهرنامه په کی نه منی و سهربازی بو، هینده پلان و بهرنامه په کی تندرستی و مروقانه نه بو... دیمانهک بویپیشه وه له گه ل بهر پز د. گوران عېدولا سهارهت به کورونا قایروس...

عوسمان محمده: گومان نه کرئ نه قایروسه دستکرد بیت، بو مه بهستی تابووری و سیاسی نیوان زلهیزه کان بو په کلاردنه وه کی شهکانیان و ملدان و ملکه چکردنی په کتر له بهرام بهر سیاسه تکانیادا ... دیمانهک بویپیشه وه له گه ل کسانیه تی سیاسی و کومونیسیت عوسمان محمده سهارهت به کورونا قایروس...

بویپیشه وه: قایروس کی کورونا، له وه دهرچوه هره نه زمه په کی تندرستی بیت، به لکو بۆته قهرانیکی تابوری و سیاسی و کومه لایه تی، له وباره په وه ده لین چی؟

عوسمان محمده: به لئ وایه خه لکی کریکار و زحمه تکیش نه وئنده له هه ولی مه سه له کومه لایه تیه که په یه زور گوئی به قایروسه که نه داوه. نه وئنده کی شه تی خیزانی و کومه لایه تی بو دروست بووه ناپه رژیته سهر نه وهی خوپاریزی له کورونا بکات. سه ده ها خیزان نیستا تهنه نایشیان ده ستناکه ویت، نه ک گشت پیوستیه رۆژانه کان که زهروره تیکی گرنگه بو گه شهی فسله جی و مروق. نه هه لومهرجه گه لی له دورانی چاره که موچه خراپتره، نه وکات به ۳۰ بو ۴۰ رۆژ شتی پارهت هه رده ست نه که وت بو نه وهی دریزه به زیانت بدهیت، به لام نیستا نه وهش نییه، به تاییهت بو نه و کریکارانه ی له هیچ جیگایه ک موچه یان نییه و نه گهر رۆژی

ریکخستنی ناره زایه تیه کانی چینی کریکار و زحمه تکیش وه هیه له بهرام بهر نه گهری نه و هیرشه ی سهرمایه داریدا به جوری که زیان له پیش و پاش قایروس کی کورونا جیوازی نه بیت. له زلهیزترین ولاتانی سهرمایه داری جیهانی که نه مریکایه پیشینی ده کریت ۳۰٪ ریزه ی بیکاری بگاته

بویپیشه وه: چون دهر وانه ریکاری ولاته کان بو

نه هه لومهرجه گه لی له دورانی چاره که موچه خراپتره، نه وکات به ۳۰ بو ۴۰ رۆژ شتی پارهت هه رده ست نه که وت بو نه و کریکارانه ی له هیچ جیگایه ک موچه یان نییه و نه گهر رۆژ کار نه کن نه وه هیچیان نییه بیخون...

روبوونه وهی په تای کورونا؟ عوسمان محمده: له باری سیاسیه وه که نه م قایروسه هات و گه شهی کرد، هیچ ولاتی له جیهاندا پیشینی هاتنی قایروس کی کورونا نه ده کرد، بویه گومان نه کرئ نه م قایروسه ده ستکرد بیت و بومه بهستی تابووری و سیاسی نیوان زلهیزه کان بیت بویه کلاردنه وهی کی شهکانیان و ملدان و ملکه چکردنی په کتر له بهرام بهر سیاسه تکانیادا. نه گهر سه یری رووبه رووبونه وهی کورونا بکن له لایه ن ولاتانی جیهانی وه نه بیینی که مته رخه میه کی په کچار زور له نه مریکا و نه وروپادا به دیده کریت. هه ولدان بو دوزینه وهی فاکسین و دهرمانی چاره سهر له ناستی زور نزمدایه. هه موو که سی نه م که مته رخه میه ی ده سه لاتداران نه بیینی و نه بیستی، زوری که له ولاتان بیمه یان بؤریکارانی بیکار بریوه ته وه وهک فهره نسا و نه مریکا و چین و ئوستورالیوا ... تاد. به شیک له خهرجی بیکارانیان گرتوته نه ستوی خویان. به لام ده سه لاتدارانی کوردستان گوئی خویان که پرکردوه له ناست نه م گرفته، به مهرجی چه ندین که نال

بویپیشه وه: له زوربه ی ولاتانی دنیا دا، باری نااسایی راگه په نراوه، خه لک له یه ک داپرینراون، یان که ره نتینه کراون، په یوه ندی کومه لایه تی فیزیکی هه لپه سی دراوه، نه م دۆخه چ کاریگه ریبه کی له سهر داها توی نیسان ده بیت؟

د. گوران عېدولا: داپرانی خه لک له یه کتر کاریگه ریبه کی گه وره ی دهر وونی ده بی بو سهر مروقه کان. ناشرکایه نیسان بوونه وهریکی کومه لایه تیه و به بی په یوه ندی له گه ل که سانی تر، تووشی ده یان کی شه ی دهر وونی و جه ستیه ی ده بی. بویه ناکری نه م دۆخه به رده وام بی. دلنیام مروقایه تی ریگای تندرست ده دوزیته وه بو به رده وامی له په یوه ندیکردن به یه کتره وه.

ده یوانی میکانیزی شیواو دابنی بو نه وهی ریگری بکا له برسپیوونی خه لک.

بویپیشه وه: ها ولاتیان و خه لکی به هه موو شیوه په ک ده یانه ویت پاریزگاری له تندرستی و زیانیان بکن، له بهرام بهر دا به شی زوری ده وله ته کان ده یانه ویت پاریزگاری له سهرمایه و کومپانیایکانیان بکن، چون دهر وانی نه نه م جیوازی به؟

د. گوران عېدولا: به لئ، رژیته سهرمایه داره کان نه وئنده ی له خه می زهره رنه کرنی تابوری و نه که وتنی بازاره کان، هینده له خه می خه لک نه بوون. له کوردستانا بینیمان خه لک چونه دهر وهی له خوی ههرام کرد، به ئاره زووی خوی بازار ناکا، سه یران ناکا، ئاهه نگ ناگیچی، پرسه دانانی، منداله کانی نانچی بو قوتابخانه. له بهرام بهریشدا ده بیینی، ده سه لاتی سیاسی له کوردستانا به رده وامه له ناردن نه وتی خاو به جوری که س نازانی داها ته کانی چی لیدی. بویه قه ده غه ی ها توچو بو ها ولاتی نا سایی

به لام مه ترسی گه وره ی نیمه ومانان نه وه یه که رژیته سهر کوکته ره کان نه م دۆخه به کار به یین بو سنوردارکردنی نازادیبه کان. رژیته دیکتاتوریه کان به تاییه تی له ناوچه ی رۆژه لاتی ناوه راستدا، پیده چی دۆخه درم و په تا به کار به یین بو ریگه گرتن له کوبوونه وهی ناره زایی و خوپیشاندانی جه ماوه ری. له کوردستانیش له ماوه ی رابوردودا بینیمان که ده یان رووداو هه بوون که پیوستی به خوپیشاندان و کوبوونه وهی جه ماوه ری هه بوو، به لام به هوی نه م دۆخه وه نه کرا. بویه هیوادارم په تاکه به زووی کوتایی پییی بو نه وهی نه وئندی تر کی شه کان که له کن نه بن.

بویپیشه وه: که ره نتینه کردنی شار و شاروچکه کان و ها ولاتیان، به بی زامن کردنی زیان و گوزهرانیان، چون لیک ده ده نه وه؟

ده سه لاتی سیاسی له کوردستانا به رده وامه له ناردن نه وتی خاو به جوری که س نازانی داها ته کانی چی لیدی. بویه قه ده غه ی ها توچو بو ها ولاتی نا سایی زور به توند جیبه جیکرا به لام بو جووله بازارگانیه کانی نه وان هیه کی شه یه کیان نه بو...

زور به توندی جیبه جیکرا به لام بو جووله بازارگانیه کانی نه وان هیه کی شه یه کیان نه بو. نه م له ناستی نیوده وله تیش به روونی دیاره. ولاتیکی سهرمایه داری وه کو نه مریکا له سهره تاوه به جیددیته وه مامه له یان له گه ل په تاکه نه کرد. هؤکاری سهره کیش نه وه بو ئیداره که ی دونه لده تره مپ نه ی دیوست زهره ر به تابوری نه مریکا بگه یینی. بویه ریگاکانی خوپاراستنی وه کو قه ده غه ی ها توچو دوکه وت. نه وه یو ده بیینی به چی جوریکی سه خت نه خوشیه که له نه مریکا بلا بووه ته وه.

د. گوران عېدولا: کاردانه وهی و ههنگاهه کانی حکومت له باشوری کوردستان، نه وئنده ی بهرنامه په کی نه منی و سهربازی بو، هینده پلان و بهرنامه په کی تندرستی و مروقانه نه بو. بینیمان چون وه زاره تی ناوخو له ناکاو باری نااسایی و قه ده غه ی ها توچوی راگه یاند، به بی ره چا وکردنی بارو گوزهرانی خه لک و باری دهر وونی ها ولاتیان. بینیشمان چون نه م وایکرد که قه ره بالغیه کی زور دروست بیی بو کرینی خواردن و شت و مهک. نه م قه ره بالغیه ش بو خوی هؤکاریک بو بو بلا بوونه وهی زیاتری نه خوشیه که. هاوکات قه ده غه ی ها توچو هؤکاریک بو برسیکردنی خه لک و نه دانی موچه. له کاتیکدا ده سه لات

ئاراس رەشىد، عەبدوللا مەحمود، شوانە جەسەن
عەبدالرحمن رەسول، ھىوا سالىح، كاوان قادر،
جەمال نورى، ئارام جەسەن، ھەتاو عەبدوللاھى،
فوناد عەزىز، عومەر دەرۋىش...
ئەگەل دوو تەوۋرەي تايبەت بە ئەنقال و يادى ۲۲
سالەي تىرۋرى ھاورپىيان شاپور و قابىل و دۆسيەي
كۆرۈنا قايرۇس...

دوا وتە

پېشوازي يەكى ئايار لە سەردەمى

كۆرۈنادا

عەبدوللا مەحمود

يەكى ئايار، رۆژى ھاوپىشتى و
ھاوچارەنوسى نىۋنەتەوئى چىنى
كرىكار بەرپوئەيە. ئەمسال
لەھلومەرچىكا يەكى ئايار
بەرپوئەدەچىت، كە ژيان و پەيوەندىيە
كۆمەلايەتتەيەكان، ئالوگورى بىنەرەتى
بەسەردا ھاتوۋە. بە ئەندازەيەكى زور
كۆمەلگە توشى ھەلپەساردن بوۋە. نەك
ھەر كۆر و كۆبونەوھەكان، بەلكو دىدارى
فىزىكى و راستەوخۇي نىوان

خانەوادەكانىش لەگەل يەكترى وەستاۋە. ژمارەيەكى ئىكجار زور لە
كرىكاران روبەرۋوى دەرکردن لەسەر كار بوونەوۋە بە ئوردوى
بىكارانەوۋە پەيوەست بوون. ئەم دۆخە بەجۆرىكە كە دەتوانىن بلىن
سىستەمى ژيان و گوزەرانى بەشپوئەيەكى گشتى گۆرپوۋە.

ئەگەر لەھەر دەورو سەردەم و دۆخىكا، ھەلومەرچى سىياسى و
كۆمەلايەتى مۆرى خۇيداۋە لە بزوتتەوئى ئاكسىۋنە ئايارىيەكان و
رابەرانى كرىكارىي و رىكخراو و نەقابە كرىكارىي و رادىكالەكانى
ناچار بە گرتتەبەرى رىكار و شىوازي جىياجىاي خەباتكارانە
كردوۋە، بىن گومان ئەمسال مۆر و نىشانى كارىگەرى قايرۇس
كۆرۈنا و لىكەوتەكانى بەسەر ئاكسىۋنە ئايارىيەكان و
رېوشوئەكانى بەرزراگرتنى يەكى ئاياردا، زال دەبىت.

لىك داپدابل كرىدى ھاۋلاتيان، ژيانى كەرەنتىنەكراۋ، خامۇش بوونى
پەيوەندىيە راستەوخۇ و كۆمەلايەتتەيەكان، دىسپلېنكىردنى ژيانى
تاكەكان و چاۋدېزىيان، ئۇنلاين كرىدى بەشىكى بوارى پەرورەدە،
بازار و تەنانەتە كەرتى تەندروستى، پارىزراۋ نەبوونى تەندروستى
ھاۋلاتيان و تا دەگاتە شەپۇلى بىكاركردنى سەدان ملپون ئىنسان...
تاد، كارىگەرى راستەوخۇ و بىۋىتە و كەم بىنراۋى لە ئاستى دىناردا،
لەسەر ھەموو بواردەكانى كۆمەلگەي ئىنسانى ھەيە.

دىارە ئەم دۆخە كارىگەرى راستەوخۇ لەسەر ململاننى ھەمىشەيى
چىنايەتى ھەيە، چىنى كرىكار و بىبەشانى كۆمەلگە لەلايەك و چىنى
بۆرژوازي لەلايەكى ترەوۋە دوو قوتبى سەرەكى ئەم ململاننىيەن لە
ھەلومەرچى ئىستاي كۆرۈنا قايرۇس و لىكەوتە ھەمەلايەنەكانى.

يەكى ئايارى ئەمسال لەم ھەلومەرچە تازەيەدا، بەھەر شىوازيك
بكرىتەوۋە ھەر رىكارىكى نوى بۇ نىشاندانى ھاوپىشتى و
ھاوچارەنوسى نىۋنەتەوئى بەدەستەوۋە بگىرېت، دەبىتە سەكۆيەك
بۇ خستتە روى توانايەكانى و ھاوكتايش داواكارى و
خواستەكانىشى مۆر و نىشانى ئەم ھەلومەرچەي پىۋە دەبىت كە
ئىستا كۆمەلگەي مرقىي لەگەلى بەرەو روۋە.

بىن توانايى بۆرژوازي و لەوئەلام دانەوۋە بە ئەزەمە و پىشەھاتە
تەندروستىيەكان، كە لە كۆرۈنا قايرۇسدا خۇي نواند، تا رىكارەكانى
رووبەرۋوبوونەوۋە، تا شكاندەوۋە ئەو ئەزەمەيە و لىكەوتە
ئابورىي و سىياسى و كۆمەلايەتتەيەكانى بەسەر

دەستەكاتم وئىدە

ژىلەمۆى باۋەكۆر كۆرۈم
من ئىستا نىۋچەوانىكى جورجو لۆچم
پراوپرم لەژىلەمۆ
وەك كورەي بەردىن
مشمم پره لەبەرد
چاۋەكانم تۆزىن لەچرا و
گەرۋم وەك سەداي ھورە و
ئاسمانم پەلگەزىرېنە
ئەرى تۆش
دەستەكاتم بۇ نوسىنەوئى
سرودىكى تازە وئىدە

دەستەكاتم وئىدە
ھەتا تەراۋىلكە نەبوۋە بە شۆرەبى و
رۋبار نەبوۋە بەشمىرۋو
خىزى نەبوۋە بە تەزىبى دەستى
وشو
كۆلە گەنم نەبوۋە بە خورما و
تاراي بوكتى نەبوۋە بەكفى پاكىزە
ھەتا و ھەتا
چرا نەوتىەكەي ئەم شارە تارىكە
نەبۆتە گرى جەستەي ژن
ژن نەبۆتە فرمىسكى ئەوین و
ئەوین نەبۆتە خەونى كۆچ و
كۆچ نەبۆتە مەرگى ونبون
دەسا تۆش
دەستكاتم بۇ نوسىنەوئى
شەرىكى تازە وئىدە

فونادعزىز 2018

لەسەر بەرزترىن پەنجەي دارچنارى
ئەم تارىكە
كەمگم بۇ روناكى دەكات
تا دەرەنگ نەكەوتوۋە و
دەستەكانمان پىر نەبوون لە پىرى
دەستەكاتم وئىدە

لەو دىۋ خەرەندى زەمىن لەرزەوۋە
لەزىر چادرىكى تارىك تارىك
لەبەردەم شاخىكى داروخاۋدا
دەستىك چاۋەرېتە
رېگايەك لە پېشوازىتدا
بلىندكۆيەك تىنوى چرېتە
ھەنگاۋەكانت گورچكەوۋە
لەۋىستەكەدا دەرگا لەسەر پىشت
شەمەندەفەرىك، چاۋى لىتە
لەسەر رايەخى بەردىن
لە بنارى مالىكى داروخاۋ
لەۋى مئالېك
ئىشككىرى مېرەبانىتە
دەسا تۆش باۋەشى مېرەبانى وئىدە

دەستەكاتم بۇ نوسىنەوئى داستانە
دزراۋەكان وئىدە
بۇ تىكەل بوونى ئەو كانىاۋەي
بەگەروى وشكى شمشال دا
تېدەپەرىن
بۇ ئەۋپەنجە لەرزۇكانەي
بەھىۋاشى ئەستېرەي لەگراسى
شەۋدا دەنەخشاۋ
دەستەكاتم بۇ
زەنىنى دۆۋپەي باران و
سەماي كۆلە گەنم وئىدە
من ئىستا لاسارم لاسار

دەستەكاتم وئىدە
من لەنىۋ تارمايەكانى خامۇشدا
چاۋەرېتەم
لەبەردەم ئەسرىنى كۆل فرۆشى
وہستاۋم
بەدواي چرا دزراۋەكەي باخچەدا
دەگەرىم
كلىلى ھەموو دەرگاكانم بۇ ھىتاۋى
دەستەكاتم وئىدە

سپىدەيەك لەو دىۋ مالى تارىكەوۋە
چاۋەرېتە،
لە پىشتى دىۋارە پىرەكان سەردەرېتە
لە نىۋ دەستەكاتم پەنجەكانت
كۆكەرەوۋە
كەزى قاچەكانت بەگەرەوۋە
من بۇ نىكايەك چاۋەرېتەم
دروشمى چاۋانتم وئىدە

لەكۆلانەكانى شاروچكەي شىعى
مندا
ھەرچى ئەسپى ئاشقە تەرانتىن
دەكات
ھەرچى كۆلە سەما بۇ كەمانجەدەكات
كەروى وشەي كوكوختى كىۋىم

ھەرەسى شارسانييەت

لەبەر دەم قايرۇسلىكدا

Hiwa Salih

بەرەھەمى
تازەي
ھونەر مەند
ھىوا سالىح